

Ročník 2004

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 98

Rozeslána dne 14. května 2004

Cena Kč 33,-

O B S A H:

- 301. Úplné znění zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, jak vyplývá z pozdějších změn
 - 302. Úplné znění zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), jak vyplývá z pozdějších změn
-

301

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách,

jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 189/1999 Sb., zákonem č. 23/2000 Sb., zákonem č. 71/2000 Sb., zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 77/2002 Sb., nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 144/2002 Sb., zákonem č. 175/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb. a zákonem č. 103/2004 Sb.

ZÁKON

o dráhách

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) podmínky pro stavbu drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových a stavby na těchto dráhách,
- b) podmínky pro provozování drah podle písmene a), pro provozování drážní dopravy na těchto dráhách, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené,
- c) výkon státní správy a státního dozoru ve věcech drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových.

(2) Zákon se nevztahuje na dráhy důlní, průmyslové a přenosné a na lyžařské vleky.

§ 2

Základní pojmy

(1) Dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.

(2) Provozuschopností dráhy je technický stav dráhy zaručující její bezpečné a plynulé provozování.

(3) Provozováním dráhy jsou činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava.

(4) Provozováním drážní dopravy je činnost, při níž mezi provozovatelem této dopravy (dále jen „dopravce“) a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, vzniká právní vztah, jehož předmětem je přeprava osob, věcí, zvířat anebo činnost, kterou se zajišťuje podnikání podle zvláštních předpisů.¹⁾

(5) Veřejným zájmem se v oblasti veřejné drážní osobní dopravy rozumí zájem na zajištění základních přepravních potřeb obyvatel. O uplatnění veřejného zájmu při zabezpečování dopravní obslužnosti rozhoduje příslušný orgán státní správy nebo samosprávy.

(6) Veřejným zájmem v oblasti kombinované dopravy se rozumí zájem na podpoře ekologicky šetrnějšího způsobu dopravy. Podporou kombinované dopravy ve veřejném zájmu se rozumí sleva na dani podle zvláštního právního předpisu.^{1a)}

(7) Dopravní obslužností se rozumí zajištění dopravních potřeb občanů na území kraje nebo státu ve veřejném zájmu. V rámci dopravní obslužnosti stát zajišťuje základní dopravní obslužnost. Kraj v rámci samostatné působnosti přispívá na dopravní obslužnost kraje.

(8) Kombinovanou dopravou se rozumí nákladní přeprava využívající při jedné jízdě kromě železniční dopravy i silniční nebo vodní dopravu.

(9) Tarif je sazebník cen za jednotlivé přepravní výkony při poskytování přepravních služeb a podmínky jejich použití.

¹⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

^{1a)} § 12 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 102/2004 Sb.

ČÁST DRUHÁ**DRÁHY****§ 3****Kategorie železničních drah**

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Kategorie železničních drah jsou:

- a) dráha celostátní, jíž je dráha, která slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě a je jako taková označena,
- b) dráha regionální, jíž je dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy,
- c) vlečka, jíž je dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky,
- d) speciální dráha, která slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

§ 3a

(1) Evropský železniční systém je tvořen konvenčním železničním systémem a vysokorychlostním železničním systémem. Rozumí se jím železniční dráhy na území členských států Evropských společenství určené rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady jako součást evropské dopravní sítě budované nebo modernizované pro vysokorychlostní železniční dopravu nebo pro konvenční železniční dopravu a kombinovanou železniční dopravu a pro drážní vozidla provozovaná na těchto dráhách; prvky evropského železničního systému stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Železniční dráha, na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h. Železniční dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h určená pro osobní nebo nákladní dopravu a kombinovanou dopravu je dráha konvenční.

(3) Výčet železničních drah zařazených do evropského železničního systému oznámí Ministerstvo dopravy sdělením ve Sbírce zákonů.

§ 4**Obvod dráhy**

(1) Obvod dráhy je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby dráhy.

(2) Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu.

(3) Obvod dráhy u ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, nejméně však 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

§ 4a**Ochrana dráhy**

(1) Nikdo nesmí bez povolení provozovatele dráhy vykonávat v obvodu dráhy činnosti, které se považují za podnikání, vstupovat na dráhu a v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná, pokud zvláštní právní předpis^{1b)} nestanoví jinak.

(2) Všechna místa na dráze a v obvodu dráhy jsou veřejnosti nepřístupná s výjimkou

- a) dráhy a jejího obvodu, pokud je dráha vedena po pozemní komunikaci,
- b) dráhy a jejího obvodu v místě křížení dráhy s pozemní komunikací,
- c) prostor určených pro veřejnost, nástupišť a přístupových cest k nim a prostor v budovách nacházejících se v obvodu dráhy, pokud jsou v nich poskytovány služby související s drážní dopravou,
- d) veřejně přístupných účelových komunikací v obvodu dráhy,
- e) volných ploch vzdálených nejméně 2,5 m od osy krajní koleje dráhy.

§ 5**Stavba dráhy a stavba na dráze**

(1) Stavbou dráhy je stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv.

(2) Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení^{1c)} v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží.

^{1b)} Například zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

^{1c)} § 71 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

(3) Stavba dráhy a stavba na dráze musí splňovat technické podmínky²⁾ a požadavky bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy. Technické podmínky a požadavky jednotlivých druhů drah stanoví prováděcí předpis.

(4) Dráhu jako cestu určenou k pohybu drážních vozidel lze zrušit jen na návrh vlastníka. O zrušení dráhy rozhoduje drážní správní úřad.

§ 5a

Styk dráhy s cizím vedením

(1) Z důvodů veřejného zájmu se dráha a stavba dráhy může křížit nebo stýkat s energetickými, vodovodními, stokovými, telekomunikačními, popřípadě jinými sítěmi technického vybavení, které neslouží k provozování drah a drážní dopravě na dráhách, (dále jen „sítě technického vybavení“^{2a)}) tak, aby práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů těchto zařízení byly zabezpečeny ve shodě s právy a povinnostmi vlastníků a provozovatelů drah a drážní dopravy na dráze.

(2) Sítě technického vybavení mohou být umístěny v obvodu železniční dráhy jen na základě písemné smlouvy o zřízení věcného břemene, uzavřené mezi vlastníkem dráhy a vlastníkem sítě technického vybavení, a to za úhradu. Nedojde-li k uzavření smlouvy, lze vlastnická práva omezit jen rozhodnutím speciálního stavebního úřadu. V řízení o omezení vlastnických práv postupuje speciální stavební úřad podle zvláštního zákona.^{2a)}

(3) Při havárii sítě technického vybavení umístěné v obvodu dráhy je vlastník sítě technického vybavení povinen neprodleně oznámit provozovateli dráhy tuto havárii a rozsah nezbytných prací k jejímu odstranění. Vlastník sítě technického vybavení je povinen ve věcech týkajících se dráhy postupovat podle pokynů provozovatele dráhy a zajistit následně uvedení dotčeného úseku dráhy do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího původnímu účelu nebo užití dotčeného úseku dráhy.

(4) Při změně stavby dráhy nebo stavbě nové dráhy stavebník hradí náklady spojené se změnami sítě technického vybavení vyvolané stavbou nebo její změnou uvedené v rozhodnutí speciálního stavebního úřadu.

(5) Vlastník sítí technického vybavení, které jsou umístěny v obvodu dráhy nebo v ochranném pásmu

dráhy a jsou v pásmu vlivů zpětných trakčních proudů z používání napájecích systémů dráhy stejnosměrné nebo střídavé trakční proudové soustavy, je povinen zajistit jejich provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestaly příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

§ 6

Křížení dráhy

(1) Pokud se železniční dráha kříží s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí, musí být křížení označeno a zabezpečeno. Způsob označení křížení stanoví prováděcí předpis.

(2) O rozsahu a způsobu zabezpečení křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí a jeho změně rozhoduje drážní správní úřad po předchozím vyjádření příslušného orgánu Policie České republiky. Rozhodnutí o rozsahu a způsobu zabezpečení křížení nenahrazuje povolení vydávaná správními úřady podle zvláštních právních předpisů.^{2b)} Technické způsoby zabezpečení křížení stanoví prováděcí předpis.

(3) Při křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí má drážní doprava přednost před provozem na pozemních komunikacích.

§ 7

Stavební řízení

(1) Speciálním stavebním úřadem³⁾ pro stavby dráhy a stavby na dráze je drážní správní úřad.

(2) Způsobnost stavby dráhy k užívání musí být před vydáním kolaudačního rozhodnutí ověřena technickou bezpečnostní zkouškou. U staveb, které svým charakterem a účelem ovlivňují podmínky bezpečného a plynulého provozování dráhy a drážní dopravy, stanoví drážní správní úřad ve stavebním povolení též zavedení zkušebního provozu. Rozsah a podmínky technicko bezpečnostní zkoušky a zkušebního provozu stanoví prováděcí předpis.

(3) Stavbu, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, lze zřizovat a provozovat jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

Ochranné pásmo dráhy

§ 8

(1) Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou

²⁾ Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

^{2a)} § 108 a následující zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{2b)} Například zákon č. 50/1976 Sb.

³⁾ § 120 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou

- a) u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,
- b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,
- c) u vlečky 30 m od osy krajní koleje,
- d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje,
- e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje,
- f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu.

(2) Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.

§ 9

(1) V ochranném pásmu dráhy lze zřizovat a provozovat stavby, provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem, provozovat střelnici, skladovat výbušniny, nebezpečné odpady a zřizovat světelné zdroje a barevné plochy zaměnitelné s návěstními znaky jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

(2) Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn v ochranném pásmu dráhy vstupovat na cizí pozemky, popřípadě na stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby a provozování dráhy, odstraňování následků nehod nebo poškození dráhy a za účelem odstraňování jiných překážek omezujících provozování drážní dopravy. Přitom je povinen dbát toho, aby užívání pozemků, popřípadě staveb na nich stojících, bylo co nejméně rušeno a aby vstupem a činnostmi nevznikly škody, kterým je možno zabránit. Výkon těchto oprávnění musí být omezen na nezbytnou dobu a nezbytnou míru. Tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody podle občanského zákoníku.

(3) Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn ve stavu nouze nebo v naléhavém veřejném zájmu na provozování dráhy nebo na provozování drážní dopravy na nezbytnou dobu v nezbytné míře a za náhradu použít nemovitost vlastníka v ochranném pásmu dráhy, nelze-li dosáhnout účelu jinak.

(4) Vlastník nemovitosti přilehlé k dráze tramvajové nebo dráze trolejbusové je v nezbytně nutných případech na nezbytnou dobu povinen za jednorázovou úhradu strpět omezení vlastnického práva ke své

nemovitosti spočívající v umístění a provozování pevných trakčních, signalizačních nebo zabezpečovacích zařízení. Rozhodnutí o omezení vlastnického práva a o výši úhrady vydává na návrh provozovatele dráhy tramvajové nebo trolejbusové drážní správní úřad. Provozovatel dráhy je povinen při umístění a odstranění tohoto zařízení na cizí nemovitosti uvést nemovitost při ukončení prací do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího původnímu účelu nebo užítí dotčené nemovitosti.

§ 10

Ochrana dráhy

(1) Vlastníci nemovitosti v sousedství dráhy jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvů půdy, padání kamenů, lavin a stromů nebo jejich částí, vznikne-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dráhy nebo přírodními vlivy; vznikne-li toto nebezpečí z jednání těchto vlastníků, jsou povinni učinit nezbytná opatření na svůj náklad. O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne drážní správní úřad.

(2) Drážní správní úřad zjišťuje zdroje ohrožování dráhy a zdroje rušení drážního provozu na nich. Zjistí-li zdroj ohrožení jiný, než je uveden v odstavci 1, nařídí drážní správní úřad jeho provozovateli nebo vlastníku odstranění zdroje tohoto ohrožení. Nevyhoví-li provozovatel nebo vlastník zdroje ohrožení, drážní správní úřad rozhodne o odstranění zdroje ohrožení na jeho náklady.

ČÁST TŘETÍ

REGULACE PROVOZOVÁNÍ DRÁHY

Úřední povolení

§ 11

(1) Provozovat dráhu může právnická nebo fyzická osoba na základě úředního povolení, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,⁵⁾ je-li zapsána v obchodním rejstříku.^{5a)}

(2) Úřední povolení vydává drážní správní úřad.

§ 12

Úřední povolení může být vydáno za podmínky, že:

- a) fyzická osoba a její odpovědný zástupce, byl-li ustanoven, dosáhli věku 21 let, jsou způsobilí

⁵⁾ Zákon č. 9/1993 Sb., o Českých drahách, ve znění zákona č. 212/1993 Sb.

^{5a)} § 3 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

k právním úkonům, bezúhonní a odborně způsobilí; žadatel nemusí splňovat podmínku odborné způsobilosti, jestliže ji splňuje jeho odpovědný zástupce,

- b) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu právnické osoby dosáhl věku 21 let, jsou způsobilí k právním úkonům, bezúhonní a alespoň jeden člen statutárního orgánu je odborně způsobilý,
- c) žadatel, který hodlá provozovat dráhu celostátní a dráhu regionální, prokáže finanční způsobilost k provozování této dráhy (§ 14a).

§ 13

Za bezúhonného podle § 12 se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti za jednání související s povolenou činností, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně.

§ 14

Odbornou způsobilost prokazuje žadatel dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického nebo právního zaměření a dokladem o vykonání tříleté praxe v řídicí činnosti v oboru provozování drah nebo dokladem o ukončení úplného středního odborného vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického zaměření a dokladem o vykonání pětileté praxe v řídicí činnosti v oboru provozování drah.

§ 14a

(1) Finanční způsobilostí k provozování dráhy celostátní nebo dráhy regionální se rozumí schopnost provozovatele dráhy finančně zabezpečit zahájení a řádné provozování dráhy pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy.

(2) Finanční způsobilost se prokazuje

- a) podrobným obchodním rozpočtem na roční účetní období, ve kterém příjmy z poplatků za použití dopravní cesty dráhy, náklady na údržbu a opravy dráhy pro účely zajištění její provozuschopnosti a další náklady na zajištění provozování dráhy musí být uvedeny odděleně, s uvedením ostatních obchodních a provozních příjmů a plateb a přehledu dlužníků a věřitelů,
- b) objemem dostupných finančních prostředků včetně stavu bankovních účtů a úvěrů,
- c) provozním kapitálem,
- d) účetní závěrkou ověřenou auditorem, včetně její přílohy v úplném rozsahu, (výkaz o peněžních tocích) v případě, že provozovatel dráhy v předcházejícím ročním účetním období vykonával podnikatelskou činnost.

(3) Podrobnější členění údajů podle odstavce 2 a způsob jejich výpočtu stanoví prováděcí předpis.

§ 15

(1) Žádost o vydání úředního povolení musí obsahovat:

- a) obchodní jméno, sídlo a právní formu právnické osoby, která hodlá provozovat dráhu, a jméno a bydliště osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, nebo jméno a trvalý pobyt, obchodní jméno a rodné číslo fyzické osoby, která hodlá provozovat dráhu, jakož i stejné údaje týkající se odpovědného zástupce, je-li ustanoven,
- b) označení vlastníka dráhy,
- c) označení dráhy a její popis, včetně určení začátku a konce dráhy, místa styku vzájemně zaústěných drah a stavební délku dráhy.

(2) Žádost o vydání úředního povolení musí být doložena:

- a) výpisem z rejstříku trestů fyzické osoby a výpisem z rejstříku trestů odpovědného zástupce, je-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba, nebo výpisem z rejstříku trestů všech členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba, výpis z evidence rejstříku trestů nesmí být starší než 3 měsíce,
- b) výpisem z obchodního rejstříku, jde-li již o zapsanou právnickou osobu, je-li žadatelem právnická osoba, nebo dokladem prokazujícím založení právnické osoby,
- c) písemným dokladem o existenci smluvního vztahu mezi žadatelem a odpovědným zástupcem, byl-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba,
- d) dokladem prokazujícím odbornou způsobilost fyzické osoby nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost odpovědného zástupce, je-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba, nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost alespoň jednoho z členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba,
- e) dokladem osvědčujícím vlastnictví žadatele k dráze nebo dokladem osvědčujícím právní vztah žadatele k dráze, pokud není žadatel jejím vlastníkem,
- f) dokladem prokazujícím technickou způsobilost dráhy k jejímu provozování,
- g) doklady prokazujícími finanční způsobilost, jedná-li se o žadatele, který hodlá provozovat dráhu celostátní nebo dráhu regionální,
- h) dokladem o zaplacení správního poplatku.

§ 16

(1) Drážní správní úřad rozhodne o vydání úřed-

ního povolení ve lhůtě 60 dnů od doručení žádosti o vydání úředního povolení.

(2) Drážní správní úřad v rozhodnutí o vydání úředního povolení stanoví podmínky provozování dráhy týkající se zajištění řádného a bezpečného provozování dráhy.

(3) Úřední povolení je neprenosné.

(4) Na vydání úředního povolení není právní nárok.

§ 17

(1) V rozhodnutí o vydání úředního povolení drážní správní úřad uvede:

- a) obchodní jméno, včetně právní formy, sídlo a identifikační číslo, bylo-li již přiděleno, jméno a příjmení statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu, jedná-li se o právnickou osobu, nebo jméno a příjmení provozovatele dráhy, obchodní jméno, rodné číslo, jeho trvalý pobyt; je-li ustanoven odpovědný zástupce, též údaje týkající se jeho osoby, jedná-li se o fyzickou osobu,
- b) vlastníka dráhy,
- c) označení provozované dráhy a její popis, včetně určení začátku a konce dráhy, místa styku vzájemně zaústěných drah a stavební délku dráhy,
- d) datum zahájení provozování dráhy,
- e) dobu, na kterou se úřední povolení vydává,
- f) další podmínky provozování dráhy.

(2) Provozovatel dráhy je povinen oznámit drážnímu správnímu úřadu všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o vydání úředního povolení podle § 15, a předložit o nich doklady do 30 dnů od vzniku změn. Drážní správní úřad podle okolností případu rozhodne o změně úředního povolení nebo rozhodne o zrušení úředního povolení.

(3) Drážní správní úřad na základě odůvodněné žádosti provozovatele dráhy rozhodne o změně úředního povolení, došlo-li ke změně skutečností, na základě kterých bylo rozhodováno o vydání úředního povolení.

§ 18

Zrušení a zánik úředního povolení

(1) V případě, že provozovatel dráhy nechce provozovat dráhu, je povinen o této skutečnosti vyrozumět příslušný drážní správní úřad ve lhůtě jednoho roku před podáním návrhu na zrušení úředního povolení k provozování dráhy. Současně též je povinen ve stejné lhůtě vyrozumět vlastníka dráhy.

(2) Úřední povolení k provozování dráhy zaniká

- a) rozhodnutím drážního správního úřadu o zrušení úředního povolení, jestliže provozovatel dráhy
 1. přestal splňovat předpoklady pro vydání úředního povolení,
 2. porušil ustanovení tohoto zákona,
 3. podal návrh na zrušení úředního povolení k provozování dráhy,
- b) uplynutím doby, na kterou bylo úřední povolení vydáno,
- c) dnem zániku právnické osoby, která je držitelem úředního povolení,
- d) uplynutím 30 dnů od smrti fyzické osoby, která je držitelem úředního povolení,
- e) dnem zrušení dráhy.

§ 19

zrušen

§ 20

Povinnosti vlastníka dráhy

(1) Vlastník dráhy je povinen zajistit údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost a umožnit styk dráhy s jinými dráhami.

(2) Vlastník dráhy celostátní a dráhy regionální je dále povinen pečovat o rozvoj a modernizaci dráhy v rozsahu nezbytném pro zajištění dopravních potřeb státu a dopravní obslužnosti území kraje.

(3) Pokud není vlastníkem dráhy celostátní nebo dráhy regionální stát a vlastník dráhy není schopen zajistit její provozuschopnost, je povinen dráhu nabídnout státu k jejímu odkoupení. Jménem státu jedná Ministerstvo dopravy.

(4) Technické podmínky provozuschopnosti dráhy a technické podmínky styku drah stanoví prováděcí předpis.

§ 21

(1) Vlastník dráhy je povinen zajistit provozování dráhy. Není-li vlastník dráhy celostátní nebo regionální současně jejím provozovatelem, je povinen umožnit provozování dráhy jinou oprávněnou osobou.

(2) Nemůže-li vlastník dráhy zajistit provozování dráhy, je povinen nabídnout dráhu k zajištění jejího provozování:

- a) státu zastoupenému Ministerstvem dopravy, jedná-li se o dráhu celostátní nebo regionální,
- b) obci nebo obcím, v jejichž územním obvodu se dráha nachází, jedná-li se o dráhu tramvajovou, trolejbusovou, speciální nebo lanovou.

Práva a povinnosti provozovatele dráhy a povinnosti osob nacházejících se na dráze a v obvodu dráhy

§ 22

(1) Provozovatel dráhy je povinen

- a) provozovat dráhu pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy podle pravidel pro provozování dráhy a úředního povolení,
- b) vydat ke dni zahájení provozování dráhy vnitřní předpis o provozování dráhy a o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy a způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení,
- c) zajistit, aby provozování dráhy prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- d) pro veřejnou drážní osobní dopravu zveřejnit jízdní řády a jejich změny,
- e) označit názvy stanice (zastávky), které provozuje; provozovatel dráhy celostátní a regionální je v tomto směru vázán rozhodnutím drážního správního úřadu o názvu stanice (zastávky),
- f) provozovat určené technické zařízení jen s platným průkazem způsobilosti a v technickém stavu, který odpovídá schválené způsobilosti,
- g) zajistit dopravcům přístup ke službám poskytovaným provozovatelem dráhy způsobem, který vylučuje zvýhodnění některého z dopravců. Rozsah služeb poskytovaných provozovatelem dráhy stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Provozovatel dráhy celostátní nebo dráhy regionální je dále povinen

- a) finančně zabezpečit řádné provozování dráhy po celou dobu platnosti úředního povolení,
- b) poskytnout drážnímu správnímu úřadu za každý kalendářní rok nejpozději do 30. června roku následujícího doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování dráhy,
- c) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání finanční způsobilosti k provozování dráhy.

(3) Provozovatel dráhy je oprávněn

- a) udílet dopravcům při organizování drážní dopravy pokyny pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy,
- b) dávat osobám nacházejícím se v obvodu dráhy pokyny k zajištění jejich bezpečnosti, bezpečnosti jiných osob a pokyny k ochraně majetku a veřejného pořádku a k zabránění možného rušení nebo ohrožení provozování dráhy a drážní dopravy na dráze.

(4) Osoby nacházející se v obvodu dráhy jsou

povinni dbát o svoji bezpečnost, dbát pokynů provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti osob a bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a pokynů k zajištění ochrany majetku a veřejného pořádku a jsou povinny zdržet se všeho, co by mohlo rušit nebo ohrozit provozování dráhy a drážní dopravy nebo mít za následek vznik škody na součástech dráhy nebo na drážním vozidle nebo narušit veřejný pořádek.

(5) Pravidla pro provozování dráhy stanoví prováděcí předpis.

§ 23

(1) Provozovatel dráhy celostátní a dráhy regionální je kromě povinností uvedených v § 22 povinen

- a) umožnit dopravci, který má platnou licenci, přidělenou kapacitu dopravní cesty a platné osvědčení dopravce, na základě smlouvy provozovat drážní dopravu na dráze za cenu sjednanou podle cenových předpisů,⁶⁾
- b) poskytnout svou dopravní cestu na nezbytnou dobu jinému provozovateli dráhy pro objezdy nesjízdného úseku dopravní cesty, byla-li tato nesjízdnost způsobena živelní událostí nebo nehodou.

(2) Provozovatel dráhy celostátní a dráhy regionální je dále povinen

- a) nejpozději 18 měsíců před platností jízdního řádu předat přidělci kapacity dopravní cesty (§ 34b odst. 2) údaje o povaze a kapacitě jím provozované dopravní cesty; při stanovení kapacity vychází provozovatel dráhy z propustnosti dopravní cesty odvozené z počtu pravidelně provozovaných vlaků,
- b) stanovit rozsah poskytovaných přepravních služeb pro přepravu osob a věcí v jednotlivých stanicích a zveřejnit jej v Přepravním a tarifním věstníku.

§ 23a

Omezení provozování dráhy

(1) Provozovatel dráhy je oprávněn na dobu nezbytně nutnou omezit provozování dráhy nebo její části z důvodů provádění údržby nebo opravy dráhy nebo z důvodu narušení provozuschopnosti dráhy v důsledku živelní události, nehody nebo mimořádné události, která ohrožuje bezpečné provozování dráhy nebo drážní dopravy.

(2) Překročí-li doba omezení provozování dráhy nebo její části 24 hodin a omezení naruší sjednaný rozsah a četnost drážní dopravy, je provozovatel dráhy povinen neprodleně vyrozumět o důvodech a době

⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

předpokládaného omezení drážní správní úřad, vlastníka dráhy a dopravce, kteří provozují dopravu na dráze, jejíž provozování je omezeno. Drážní správní úřad na základě vyrozumění provozovatele dráhy může rozhodnout o době a podmínkách omezeného provozování dráhy nebo její části. Tímto postupem není dotčeno právo dopravců na náhradu škody.

(3) Provozovatel dráhy je oprávněn provozovat dráhu v omezeném rozsahu z důvodu zastavení drážní dopravy na dráze nebo její části v souladu s rozhodnutím drážního správního úřadu podle § 38. Provozovatel dráhy v rámci omezeného provozování dráhy zajistí pravidelné prohlídky a kontrolu stanovených technických parametrů součástí dráhy podle pravidel pro provozování dráhy.

§ 23b

(1) Drážní správní úřad na základě odůvodněné žádosti provozovatele dráhy rozhodne o omezení provozování dráhy nebo její části, které naruší sjednaný rozsah a četnost drážní dopravy z důvodů rekonstrukce dráhy nebo její části podle stavebního povolení.

(2) Drážní správní úřad žádost projedná s vlastníkem dráhy a s dopravcem, který provozuje dopravu na dráze nebo její části, jejíž provozování má být omezeno.

(3) Drážní správní úřad v rozhodnutí stanoví dobu a podmínky omezeného provozování dráhy nebo její části. Tímto postupem není dotčeno právo dopravců na náhradu škody.

ČÁST ČTVRTÁ REGULACE DRÁŽNÍ DOPRAVY

Licence

§ 24

(1) Drážní doprava může být provozována veřejně nebo neveřejně.

(2) Veřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování obecných přepravních potřeb podle předem vyhlášených přepravních podmínek, zveřejněného jízdního řádu a tarifu.

(3) Neveřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování individuálních přepravních potřeb podle smluvních podmínek.

(4) Provozovat drážní dopravu na dráze může právnická nebo fyzická osoba, zapsaná v obchodním rejstříku, na základě platné licence, přidělené kapacity dopravní cesty, jedná-li se o drážní dopravu na dráze celostátní nebo regionální, platného osvědčení dopravce, pokud tento zákon nestanoví jinak, a uzavřené

smlouvy o provozování drážní dopravy, není-li provozovatel dráhy a dopravce jedna osoba.

(5) Drážní dopravu na dráze celostátní nebo regionální lze provozovat, byla-li za užití dráhy sjednána cena podle cenových předpisů⁶⁾ a stanoven způsob její úhrady.

(6) Licenci uděluje na základě žádosti drážní správní úřad.

§ 25

Licence může být udělena za podmínky, že:

- fyzická osoba a její odpovědný zástupce, byl-li ustanoven, dosáhl věku 18 let, jsou způsobilí k právním úkonům, bezúhonní a odborně způsobilí; žadatel nemusí splňovat podmínku odborné způsobilosti, jestliže ji splňuje jeho odpovědný zástupce,
- statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba, dosáhl věku 18 let, jsou způsobilí k právním úkonům, jsou bezúhonní a alespoň jeden člen statutárního orgánu je odborně způsobilý,
- žadatel, který hodlá provozovat drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, prokáže finanční způsobilost k provozování drážní dopravy,
- technické podmínky dráhy to umožňují.

§ 26

Za bezúhonného podle § 25 se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti za jednání související s udělovanou licencí, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně.

§ 27

Odbornou způsobilost prokazuje žadatel dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického nebo právního zaměření a dokladem o vykonání tříleté praxe v řídicí činnosti v oboru drážní dopravy nebo dokladem o ukončení úplného středního odborného vzdělání ekonomického nebo dopravního nebo technického zaměření a dokladem o vykonání pětileté praxe v řídicí činnosti v oboru drážní dopravy.

§ 27a

(1) Finanční způsobilost k provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo na dráze regionální se rozumí schopnost dopravce finančně zabezpečit zahájení a řádné provozování drážní dopravy a schopnost zabezpečit současné a budoucí závazky minimálně na období jednoho roku.

(2) Finanční způsobilost se prokazuje

- obchodním majetkem,

- b) objemem dostupných finančních prostředků, včetně stavu bankovních účtů a úvěrů,
- c) provozním kapitálem,
- d) podnikatelským plánem na první rok provozování drážní dopravy,
- e) účetní závěrkou ověřenou auditorem, včetně její přílohy v úplném rozsahu (výkaz o peněžních tocích) v případě, že dopravce v předcházejícím ročním účetním období vykonával podnikatelskou činnost,
- f) dokladem o financování drážních vozidel.

(3) Dopravce není finančně způsobilý, zejména pokud vstoupil do likvidace nebo byl na jeho majetek prohlášen konkurs nebo byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu na jeho majetek pro nedostatek majetku^{6a)} nebo jestliže dluží nedoplatky na daních, pojistném na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

(4) Dopravce musí mít uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem drážní dopravy.

(5) Podrobnosti o způsobu prokazování finanční způsobilosti k zahájení a provozování drážní dopravy na dráze celostátní nebo na dráze regionální stanoví prováděcí předpis.

§ 28

(1) Žádost o udělení licence musí obsahovat:

- a) obchodní jméno, sídlo a právní formu právnické osoby, která hodlá provozovat drážní dopravu, a jméno a bydliště osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, nebo jméno a trvalý pobyt, obchodní jméno a rodné číslo fyzické osoby, která hodlá provozovat drážní dopravu, jakož i stejné údaje týkající se odpovědného zástupce, je-li ustanoven,
- b) údaje o dráze, na které má být drážní doprava provozována, a údaj, v kterých úsecích dráhy (traťový úsek, trasa linky) hodlá žadatel provozovat drážní dopravu,
- c) označení provozovatele dráhy,
- d) údaje vztahující se k druhu dopravy a rozsahu služeb poskytovaných v souvislosti s přepravou osob a věcí,
- e) údaje o počtu a druhu provozovaných drážních vozidel,
- f) u dráhy tramvajové, trolejbusové a speciální dráhy návrh časového vedení požadovaných spojů a ná-

vrh tras linek, včetně zastávek pro nástup a výstup a určení výchozí a cílové zastávky.

(2) Žádost o licenci musí být doložena:

- a) výpisem z rejstříku trestů fyzické osoby a výpisem z rejstříku trestů odpovědného zástupce, je-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba, nebo výpisem z rejstříku trestů osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy, je-li žadatelem právnická osoba, který není starší než 6 měsíců,
- b) písemným dokladem o existenci smluvního vztahu mezi žadatelem a odpovědným zástupcem, byl-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba,
- c) výpisem z obchodního rejstříku nebo dokladem prokazujícím založení právnické osoby,
- d) dokladem prokazujícím odbornou způsobilost fyzické osoby, nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost odpovědného zástupce, je-li ustanoven, je-li žadatelem fyzická osoba, nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost alespoň jednoho z členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba,
- e) doklady prokazujícími finanční způsobilost, jedná-li se o žadatele, který hodlá provozovat drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální,
- f) dokladem o zaplacení správního poplatku.

§ 29

(1) Drážní správní úřad rozhodne o udělení licence ve lhůtě 60 dnů od doručení žádosti o udělení licence.

(2) Drážní správní úřad v rozhodnutí o udělení licence stanoví podmínky provozování drážní dopravy, týkající se zejména zajištění dopravní obslužnosti území a bezpečnosti drážní dopravy.

§ 30

(1) V rozhodnutí o licenci drážní správní úřad uvede:

- a) obchodní jméno, včetně právní formy, sídlo a identifikační číslo, bylo-li již přiděleno, jméno a příjmení osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy, jedná-li se o právnickou osobu, nebo jméno a příjmení dopravce, rodné číslo, obchodní jméno a jeho trvalý pobyt; je-li ustanoven odpovědný zástupce, též údaje týkající se jeho osoby, jedná-li se o fyzickou osobu,
- b) označení dráhy (traťového úseku, trasy linky), na níž je dopravce oprávněn drážní dopravu provo-

^{6a)} Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

zovat, názvy stanic (zastávek) a určení výchozí a cílové stanice (zastávky),

- c) označení provozovatele dráhy,
- d) druh dopravy, rozsah poskytovaných služeb, včetně rozsahu bezbariérové přepravy cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace,
- e) datum zahájení provozování drážní dopravy,
- f) doba, na kterou se licence uděluje,
- g) další podmínky provozování drážní dopravy.

(2) Byla-li žádost zamítnuta, drážní správní úřad uvede v rozhodnutí důvody, pro které nebyla licence udělena.

§ 31

(1) Dopravce a provozovatel dráhy, na níž má být doprava provozována, jsou při uzavírání smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze vázáni rozsahem a podmínkami stanovenými v rozhodnutí o licenci.

(2) Pokud při uzavírání smlouvy o provozování drážní dopravy mezi provozovatelem dráhy a dopravcem vznikne spor o stanovení konkrétních podmínek provozování drážní dopravy, rozhodne na žádost jednoho z nich drážní správní úřad.

§ 32

Změna licence

(1) Držitel licence je povinen oznámit drážnímu správnímu úřadu všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 28, s výjimkou údajů týkajících se rozsahu a četnosti dopravy a předložit o nich doklady do 30 dnů od vzniku změn. Drážní správní úřad podle okolností případu rozhodne o změně licence nebo rozhodne o odejmutí licence.

(2) Drážní správní úřad rozhodne o změně licence

- a) je-li to nezbytné k dodržení závazků vyplývajících z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů,
- b) došlo-li ke změně skutečností, na základě kterých se rozhodovalo o udělení licence,
- c) na základě odůvodněné žádosti dopravce.

§ 33

Drážní správní úřad rozhodne o odejmutí licence, jestliže držitel licence:

- a) porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem,
- b) neplní podmínky stanovené v licenci,
- c) o odejmutí licence požádal.

§ 34

Licence pozbývá platnosti:

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena,
- b) dnem zániku právnické osoby, která je držitelem licence,
- c) uplynutím 30 dnů od smrti fyzické osoby, která je držitelem licence,
- d) dnem zrušení dráhy,
- e) rozhodnutím drážního správního úřadu o odejmutí licence.

§ 34a

Licence udělená členským státem Evropských společenství

(1) Licence k provozování drážní dopravy udělená úřadem členského státu Evropských společenství^{6b)} platí na území České republiky.

(2) Není-li v udělené licenci podle odstavce 1 stanovena doba platnosti, je drážní správní úřad povinen prověřit nejméně jednou za pět let plnění podmínek stanovených v licenci. Zjistí-li drážní správní úřad neplnění podmínek pro udělení licence, bezodkladně informuje o svém zjištění příslušný úřad státu, který licenci vydal.

(3) Jestliže drážní správní úřad vydá, pozastaví, změní nebo odejme licenci k provozování drážní dopravy na dráhách zařazených do evropského železničního systému, uvědomí o tom Komisi Evropských společenství.^{6b)}

§ 34b

Přidělování kapacity dopravní cesty na dráze celostátní a regionální

(1) Kapacitou dopravní cesty se pro účely provozování drážní dopravy rozumí její využitelná průjezdnost v rámci rozvržení požadovaných tras vlaků na úseku dopravní cesty v určitém období.

(2) Kapacitu dopravní cesty na dráze celostátní a regionální přiděluje osoba (dále jen „přídělc“), kterou je

- a) Správa železniční dopravní cesty,^{6c)} jedná-li se o dopravní cestu ve vlastnictví státu,

^{6b)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/13/ES ze dne 26. 2. 2001, kterou se mění a doplňuje Směrnice Rady (ES) č. 95/18/ES o udělování licencí železničním podnikům.

^{6c)} Zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) vlastník dopravní cesty, jedná-li se o dopravní cestu, která není ve vlastnictví státu.

(3) Přiděluje-li kapacitu dopravní cesty na dráze celostátní a regionální více přidělců, jsou tyto osoby povinny vzájemně spolupracovat a koordinovat svoji činnost v zájmu účinného přidělování kapacity dopravní cesty, která překračuje jednu dráhu. Za tím účelem tyto osoby zřídí společný orgán pro koordinaci přidělování kapacity dopravní cesty.

§ 34c

Prohlášení o dráze celostátní a regionální

(1) Přidělcé po projednání s provozovatelem dráhy zpracuje nejpozději 16 měsíců před platností jízdního řádu prohlášení o dráze^{6d)} a zveřejní jej v Přepřávním a tarifním věstníku.

(2) Prohlášení o dráze musí obsahovat

- a) technickou povahu dopravní cesty a její kapacitu pro železniční dopravu,
- b) zásady, kritéria a podmínky přidělování kapacity dopravní cesty žadatelům včetně postupů při nedostatku kapacity,
- c) podmínky přístupu na dopravní cestu,
- d) podmínky pro přidělení kapacity dopravní cesty na období přesahující platnost jízdního řádu a zásady uzavírání rámcových smluv o rezervaci kapacity s dopravci,
- e) možnost vzdání se přidělené kapacity při jejím nevyužívání,
- f) podmínky odebrání přidělené kapacity dopravní cesty při jejím nevyužívání nebo částečném využívání včetně informace o ceně za nevyužívání přidělené kapacity,
- g) informace o ceně za přidělení kapacity dopravní cesty a stanovení ceny za užití dopravní cesty,
- h) náležitosti žádosti o přidělení kapacity dopravní cesty,
- i) podrobnosti o omezeních při přidělování kapacity dopravní cesty,
- j) stanovení rezervní kapacity dopravní cesty pro opravy a údržbu a pro mimořádné případy a postup při jejím využívání; povinnou součástí jsou lhůty pro přidělování.

§ 34d

(1) Žádost o přidělení kapacity dopravní cesty může podat

- a) osoba, která má platnou licenci,

- b) osoba, usazená v jiném členském státě Evropských společenství, oprávněná provozovat nákladní drážní dopravu^{6e)} na dráhách zařazených do evropského železničního systému,

- c) mezinárodní sdružení oprávněných osob, pokud osoba, která je součástí mezinárodního sdružení, má sídlo na území České republiky.

(2) Žádost o přidělení kapacity dopravní cesty podává osoba uvedená v odstavci 1 přidělci v době od zveřejnění prohlášení o dráze nejpozději do 12 měsíců přede dnem platnosti jízdního řádu.

§ 34e

(1) Přidělcé přidělí kapacitu dopravní cesty, pokud žadatel splnil podmínky pro přidělení kapacity stanovené ve zveřejněném prohlášení o dráze a kapacita dopravní cesty to dovoluje; přitom postupuje, pokud nejde o případ podle § 34f, tak, aby nedošlo ke zvýhodnění některého žadatele. Přidělcé je oprávněn přednostně přidělit kapacitu dopravní cesty žadateli v rámci závazků veřejné služby a jehož základním předmětem podnikání je veřejná drážní osobní doprava. Kapacitu dopravní cesty přidělí na dobu platnosti jízdního řádu.

(2) Přidělcé přiděluje kapacitu dopravní cesty za cenu sjednanou podle cenových předpisů⁶⁾ stanovením rámcových časových tras vlaků.

(3) Jestliže není možné uspokojit všechny uplatněné požadavky na přidělení kapacity dopravní cesty, je přidělcé oprávněn provést koordinaci požadavků žadatelů a navrhnout všem žadatelům v přiměřené míře jinou kapacitu dopravní cesty, která neodpovídá v plném rozsahu jednotlivým žádostem.

(4) Nesouhlasí-li žadatel s provedenou koordinací požadavků, sdělí svůj nesouhlas písemně do tří dnů ode dne doručení návrhu na přidělení kapacity dopravní cesty přidělci. Přidělcé vyřídí nesouhlas nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne doručení nesouhlasu žadatele; na toto vyřízení se nevztahuje správní řád.

(5) Nevyužitou kapacitu dopravní cesty přiděluje přidělcé žadatelům v průběhu platnosti jízdního řádu podle časového pořadí žádostí o přidělení kapacity; přednostně přidělí nevyužitou kapacitu dopravní cesty žadateli, který hodlá zajišťovat dopravní obslužnost závazky veřejné služby a jehož hlavním předmětem podnikání je veřejná drážní doprava.

(6) Na mimořádné žádosti o přidělení kapacity dopravní cesty, které byly podány po termínu uvedeném v § 34d odst. 2, odpoví přidělcé do 5 pracovních dnů od jejich doručení.

^{6d)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/14/ES ze dne 26. 2. 2001 o přidělování kapacity železniční dopravní cesty, vybírání poplatků za užívání železniční dopravní cesty a ověřování bezpečnosti.

^{6e)} Článek 16 Směrnice 2001/14/ES.

(7) Podrobnosti o procesu přidělování stanoví prováděcí právní předpis.

§ 34f

(1) Přesahuje-li počet žádostí kapacitu dopravní cesty, je přidělcce oprávněn přednostně přidělit kapacitu dopravní cesty žadateli, jehož hlavním předmětem činnosti je

- a) veřejná drážní doprava k zajištění dopravních potřeb státu nebo veřejná drážní osobní doprava k zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu kraje,
- b) nákladní drážní doprava pro potřeby vývozu českého zboží^{6f)} nebo pro potřebu českých výrobců,
- c) mezinárodní tranzitní drážní doprava a kombinovaná doprava.

(2) Dopravce nemůže přidělenou kapacitu dopravní cesty převést na jiné osoby.

(3) Podrobnosti procesu přidělování stanoví prováděcí právní předpis.

§ 34g

(1) Žadatel o přidělení kapacity dopravní cesty může do 15 dnů od zveřejnění prohlášení o dráze požádat drážní správní úřad o jeho přezkoumání včetně kritérií v něm obsažených.

(2) Žadatel o přidělení kapacity dopravní cesty, kterému přidělcce kapacity nevyhověl ani postupem podle § 34e, je oprávněn do 15 dnů od doručení vyjádření podle § 34e odst. 4 požádat drážní správní úřad o přezkoumání procesu přidělování kapacity dopravní cesty včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen.

(3) Zjistí-li drážní správní úřad nesprávný postup při zpracování prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo při procesu přidělování kapacity dopravní cesty včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen, rozhodne o změně prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo rozhodne o přidělení kapacity dopravní cesty včetně způsobu stanovení cen.

§ 34h

Osvědčení dopravce

(1) Dopravce musí mít ke dni zahájení drážní dopravy na dráze celostátní nebo na dráze regionální provozované na základě licence osvědčení. Osvědčení vydává drážní správní úřad na základě žádosti dopravce na dobu určitou.

(2) Osvědčením dopravce se dokládá, že dopravce

- a) splňuje podmínky odborné způsobilosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy,

b) splňuje podmínky stanovené tímto zákonem pro provozování drážních vozidel a určených technických zařízení,

c) má vnitřní organizační strukturu a systém řízení pro zajištění drážní dopravy.

§ 34i

(1) Licence k provozování drážní dopravy na dráze lanové se neuděluje. Drážní dopravu na dráze lanové může provozovat právnická nebo fyzická osoba na základě úředního povolení k provozování dráhy. Žádost o vydání úředního povolení a rozhodnutí o vydání úředního povolení musí obsahovat též údaje vztahující se k drážní dopravě obdobně, jako je požadováno při rozhodování o licenci.

(2) Má-li dopravce platnou licenci k provozování drážní dopravy na určité dráze, opravňuje jej tato licence k provozování drážní dopravy rovněž na styku vzájemně zaústěných drah podle podmínek stanovených v licenci a ve smlouvě uzavřené s provozovatelem zaústěné dráhy.

Povinnosti dopravce

§ 35

(1) Dopravce je povinen

- a) provozovat drážní dopravu podle pravidel provozování drážní dopravy, platné licence a smlouvy uzavřené s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy na dráze,
- b) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a způsob jejich ověřování, včetně systému pravidelného školení,
- c) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o organizačním zajištění údržby drážních vozidel,
- d) při provozování drážní dopravy používat drážní vozidla a určená technická zařízení s platným průkazem způsobilosti a v technickém stavu, který odpovídá schválené způsobilosti,
- e) zajistit, aby drážní vozidla řídily osoby, které mají platný průkaz způsobilosti k řízení,
- f) zajistit, aby drážní dopravu prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- g) se řídit při provozování drážní dopravy pokyny provozovatele dráhy udílenými při organizování drážní dopravy.

(2) Dopravce, který provozuje drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, který je držitelem platné licence, je dále povinen

^{6f)} § 2 písm. e) zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon.

- a) finančně zajistit řádné provozování drážní dopravy po celou dobu platnosti licence,
- b) poskytnout drážnímu správnímu úřadu za každý kalendářní rok nejpozději do 30. června roku následujícího doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování drážní dopravy,
- c) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání finanční způsobilosti k drážní dopravě,
- d) ke dni zahájení drážní dopravy sjednat pojištění z odpovědnosti za škody z provozu drážní dopravy a zaplatit pojistné a po celou dobu provozování drážní dopravy mít sjednáno toto pojištění a zaplacené pojistné,
- e) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání pojištění odpovědnosti za škody z provozu drážní dopravy.

(3) Pravidla provozování drážní dopravy stanoví prováděcí předpis.

§ 36

Každý dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu, je kromě povinností uvedených v § 35 povinen

- a) provozovat veřejnou drážní osobní nebo nákladní dopravu podle jízdního řádu a tarifu a předem vyhlášených smluvních přepravních podmínek v Přepravním a tarifním věstníku,
- b) ve veřejné drážní osobní dopravě přepravit každého, kdo má uzavřenou přepravní smlouvu, a přijmout k přepravě zavazadlo, pokud jsou splněny přepravní podmínky a přepravě nebrání okolnosti, které dopravce nemůže odvrátit,
- c) ve veřejné drážní nákladní dopravě přepravit věci, pokud lze přepravu provést dopravcem a zařízeními vyhovujícími obvyklým přepravním potřebám,
- d) na žádost uzavřít přepravní smlouvu i na úsek dráhy celostátní nebo dráhy regionální provozovaný jiným dopravcem; toto ustanovení se vztahuje na dopravce, kteří provozují veřejnou drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální,
- e) vytvářet ve veřejné drážní osobní dopravě podmínky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace a rodičů s dětmi,
- f) ve veřejné drážní osobní dopravě zabezpečit předlékařskou první pomoc v případě nehody,
- g) zabezpečit náhradní dopravu za přerušenu veřejnou drážní osobní dopravu z důvodu nehody nebo z provozních důvodů, pro které nelze přepravu dokončit drážním vozidlem, kterým bylo započato plnění přepravní smlouvy,
- h) označit jednotlivá drážní vozidla nebo jejich sou-

pravy určené pro přepravu osob s výjimkou dráhy lanové, tramvajové, trolejbusové a speciální názvem výchozí a konečné stanice (zastávky) a drážní vozidla bezbariérově přístupná cestujícím s omezenou schopností pohybu a orientace mezinárodním symbolem přístupnosti, u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové dále číslem nebo jiným označením linky, názvy zastávek čitelnými i za tmy, dále evidenčním číslem vozidla na přední a zadní straně vozidla.

§ 37

Přepravní řád

(1) Podmínky, za nichž se přepravují osoby a jejich zavazadla ve veřejné drážní osobní dopravě a věci ve veřejné drážní nákladní dopravě, stanoví přepravní řády.

(2) V přepravním řádu pro přepravu osob a jejich zavazadel ve veřejné drážní osobní dopravě se uvede zejména

- a) vznik, obsah a ukončení přepravní smlouvy, způsob prokazování jejího vzniku, včetně úpravy vztahů mezi dopravcem a cestujícím,
- b) náležitosti jízdního dokladu pro přepravu osob, způsob placení jízdného a posuzování platnosti jízdních dokladů,
- c) náležitosti přepravního dokladu pro přepravu zavazadel, způsob placení přepravného,
- d) právo na obsazení míst k sezení v drážním vozidle a podmínky pro poskytování rezervačních a ubytovacích služeb ve vlacích,
- e) podmínky přepravy dětí, cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace,
- f) způsob vracení jízdného a přepravného při neprovedení přepravy osob, jejich zavazadel, včetně živých zvířat,
- g) rozsah a podmínky přepravy ručních zavazadel a cestovních zavazadel a jejich druhy,
- h) podmínky a způsob používání sdělovacích, bezpečnostních a informačních zařízení cestujícími na dráze a v drážních vozidlech,
- i) věci vyloučené z přepravy zavazadel,
- j) zvláštní podmínky pro přepravu zavazadel, kterými jsou nebezpečné věci, snadno zkazitelné věci, živá zvířata, vozíky pro invalidy, dětské kočárky, jízdní kola, osobní automobily,
- k) rozsah nároků cestujícího vůči dopravci z přepravní smlouvy o přepravě osob a z přepravní smlouvy o přepravě zavazadel a způsob jejich uplatňování,
- l) vztah mezi dopravci ve veřejné drážní dopravě při plnění jedné přepravní smlouvy.

(3) V přepravním řádu pro přepravu věcí ve veřejné drážní nákladní dopravě se uvede zejména

- a) vznik, obsah a ukončení přepravní smlouvy, včetně úpravy vztahů mezi dopravcem a odesílatelem nebo příjemcem při uzavírání, plnění a ukončení přepravní smlouvy,
- b) náležitosti přepravního dokladu pro přepravu věcí, způsob placení přepravného,
- c) věci z přepravy vyloučené,
- d) podmínky pro přepravu nebezpečných věcí, zemřelých osob, snadno zkazitelných věcí, živých zvířat, odpadů, kolejových vozidel na vlastních kolech, věcí mimořádných rozměrů, neobvyklé hmotnosti nebo zvláštní povahy,
- e) podmínky pro ustanovení, působnost a získání odborné způsobilosti bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí,
- f) způsob převzetí zásilky dopravcem a její vydání příjemci,
- g) odpovědnost dopravce při škodě na zásilce a jiné škodě,
- h) rozsah nároků odesílatele nebo příjemce vůči dopravci a způsob jejich uplatňování,
- i) vztah mezi dopravci v nákladní drážní dopravě při plnění jedné přepravní smlouvy.

(4) Průvodčí drážního vozidla nebo jiná osoba ve veřejné drážní osobní dopravě pověřená dopravcem a vybavená kontrolním odznakem nebo průkazem dopravce (dále jen „pověřená osoba“) je oprávněna dávat cestujícím pokyny a příkazy k zajištění jejich bezpečnosti, bezpečnosti ostatních cestujících a bezpečnosti a plynulosti dopravy. Pověřená osoba je oprávněna

- a) vyloučit z přepravy cestujícího, který se na výzvu pověřené osoby neprokáže platným jízdním dokladem a nesplní povinnost zaplatit jízdné a přírážku,
- b) vyloučit z přepravy cestujícího nebo uložit cestujícímu zaplacení přírážky, pokud přes upozornění nedodržuje přepravní řád, pokyny a příkazy pověřené osoby, znečišťuje drážní vozidlo nebo pokud svým chováním ruší klidnou přepravu cestujících nebo ostatní cestující jinak obtěžuje; vyloučením z přepravy nesmí být ohrožena bezpečnost a zdraví cestujícího,
- c) nepřipustit k přepravě nebo vyloučit z přepravy zavazadlo cestujícího nebo zvíře s ním přepravované, pokud jsou překážkou bezpečné přepravy cestujících nebo ohrožují zdraví cestujících nebo pokud jejich přepravu neumožňují přepravní podmínky,
- d) uložit cestujícímu, který se neprokázal platným

jízdním dokladem, zaplacení jízdného a přírážky k jízdnému nebo vyžadovat od cestujícího osobní údaje potřebné k vymáhání jízdného a přírážky k jízdnému, pokud cestující nezaplatí na místě; osobními údaji jsou jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a adresa místa trvalého pobytu,⁶⁸⁾ uvedené v osobním dokladu cestujícího vydaném příslušným správním úřadem.

(5) Cestující je povinen při nástupu do drážního vozidla, pobytu v něm a při výstupu z drážního vozidla chovat se tak, aby neohrozil svou bezpečnost, bezpečnost jiných osob, bezpečnost a plynulost drážní dopravy, a dbát přiměřené opatrnosti dané povahou drážní dopravy. Cestující je dále povinen

- a) dbát pokynů a příkazů pověřené osoby, které směřují k zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy, jeho bezpečnosti nebo bezpečnosti ostatních cestujících,
- b) na výzvu pověřené osoby se prokázat platným jízdním dokladem; neprokáže-li se platným jízdním dokladem z příčin na své straně, zaplatit jízdné z nástupní do cílové stanice nebo, nelze-li bezpečně zjistit stanici, kde cestující nastoupil, z výchozí stanice vlaku a přírážku k jízdnému nebo se prokázat osobními údaji potřebnými na vymáhání zaplacení jízdného a přírážky k jízdnému, pokud cestující nezaplatí na místě,
- c) na výzvu pověřené osoby zaplatit přírážku za nedodržování přepravního řádu,
- d) na výzvu pověřené osoby ji následovat na vhodné pracoviště veřejné správy ke zjištění totožnosti, anebo na výzvu pověřené osoby setrvat na vhodném místě do příchodu osoby oprávněné zjistit totožnost cestujícího, a to nesplní-li povinnosti uvedené v písmenu b).

(6) Výši přírážky stanoví dopravce v přepravních podmínkách. Výše přírážky nesmí přesáhnout částku 1 000 Kč. Přírážka za porušení podmínek stanovených přepravním řádem činí nejvýše 1 000 Kč.

(7) Vláda vydá nařízením přepravní řád pro veřejnou nákladní drážní dopravu. Ministerstvo dopravy vydá vyhláškou přepravní řád pro veřejnou drážní osobní dopravu. Podrobnosti přepravních podmínek mohou být stanoveny ve smluvních přepravních podmínkách.

(8) Porušení povinnosti cestujícího podle odstavce 5, kterým ohrozí pověřenou osobu, je přestupkem podle zvláštního právního předpisu.⁶⁹⁾

⁶⁸⁾ § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁶⁹⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 38

Omezení a zastavení veřejné drážní dopravy

(1) Drážní doprava může být přechodně omezena nebo zastavena. O přechodném omezení nebo zastavení drážní dopravy rozhodne na základě žádosti drážní správní úřad v případě, že žadatel, v jehož zájmu má dojít k přechodnému omezení nebo zastavení dopravy, prokáže oprávněnost své žádosti. Drážní správní úřad žádost projedná

- a) s vlastníkem dráhy,
- b) s provozovatelem dráhy,
- c) s krajem, v jehož obvodu působnosti je drážní dopravou, která má být přechodně omezena nebo zastavena, zajišťována dopravní obslužnost; kraj projedná své stanovisko s dotčenými obcemi,
- d) s dopravcem v drážní dopravě, pokud nebyl předkladatelem žádosti o přechodné omezení nebo zastavení drážní dopravy.

(2) Dopravce je povinen přechodné omezení nebo zastavení veřejné drážní dopravy zveřejnit nejméně 14 dnů před počátkem omezení nebo zastavení drážní dopravy.

(3) Drážní správní úřad může rozhodnout o přechodném omezení drážní dopravy na nezbytně nutnou dobu z důvodů

- a) veřejného zájmu na jiné mimořádné drážní dopravě,
- b) bezpečnosti drážní dopravy,
- c) nahromadění přepravovaných věcí na dráze s výjimkou vlečky, způsobené provozovatelem dráhy nebo jiným dopravcem.

(4) Odvolání proti rozhodnutí drážního správního úřadu o přechodném omezení drážní dopravy dopravce nemá odkladný účinek.

(5) Drážní správní úřad může rozhodnout o zastavení drážní dopravy, není-li zájem dopravců na provozování drážní dopravy a pominou-li přepravní potřeby na dráze.

(6) Dopravce je povinen přechodně omezit nebo zastavit drážní dopravu na základě opatření vydaného správními úřady oprávněnými rozhodovat v oblasti veterinární, rostlinolékařské, hygienické služby, odpadového hospodářství nebo na základě mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

(7) Dopravce je oprávněn přechodně omezit nebo zastavit drážní dopravu z důvodů

- a) nesjízdnosti dráhy v důsledku živelní pohromy, nehody nebo rekonstrukce dráhy,
- b) nepředvídaného narušení provozuschopnosti dráhy,
- c) nahromadění přepravovaných věcí na vlečce, způsobené provozovatelem vlečky nebo jiným dopravcem.

Dopravce na dráze tramvajové nebo trolejbusové je povinen oznámit do 3 dnů drážnímu správnímu úřadu omezení nebo přerušení dopravy, pokud se jedná o přerušení dopravy delší než 7 dnů.

§ 39

Závazky veřejné služby v drážní dopravě na dráze celostátní a na dráze regionální

(1) Závazek veřejné služby^{7a)} v drážní dopravě vzniká na základě písemné smlouvy, kterou s dopravcem uzavírá

- a) kraj,
- b) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem financí, a jedná-li se o zajištění potřeb obrany státu, i po dohodě s Ministerstvem obrany ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu.

(2) Smlouva o závazku veřejné služby se uzavírá nejméně na období platnosti jízdního řádu. Při uzavírání smlouvy o závazku veřejné služby kraj dbá, aby základní dopravní obslužnost byla zajištěna vzájemným propojením veřejné drážní osobní dopravy s linkovou osobní dopravou.^{7c)}

(3) Vymezení doplňkových přepravních služeb dopravce náležejících do závazku provozu stanoví prováděcí předpis.

§ 39a

Prokazatelná ztráta

(1) Prokazatelnou ztrátou se pro účely tohoto zákona rozumí rozdíl mezi ekonomicky oprávněnými náklady vynaloženými dopravcem na splnění závazku veřejné služby včetně přiměřeného zisku vztahujícího se k těmto nákladům a tržbami a výnosy dosaženými dopravcem z tohoto závazku.

(2) Prokazatelnou ztrátu vzniklou dopravci plněním závazků veřejné služby hradí

- a) kraj ze svého rozpočtu, jedná-li se o zajišťování základní dopravní obslužnosti území závazky veřejné služby,
- b) Ministerstvo dopravy, jedná-li se o zajišťování do-

^{7a)} Čl. 14 nařízení č. 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků spojených s veřejnými službami v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách.

^{7c)} Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

právních potřeb státu ve veřejném zájmu závazky veřejné služby.

(3) Bližší vymezení prokazatelné ztráty, způsob jejího výpočtu, pravidla na přidělování finančních prostředků z rozpočtů krajů, doklady, kterými musí být výpočty prokazatelné ztráty doloženy, vymezení průměřeného zisku, náležitosti smlouvy o závazku veřejné služby a způsob výkonu státního dozoru nad financováním dopravní obslužnosti a ostatních závazků veřejné služby stanoví prováděcí předpis.

(4) Zajišťuje-li dopravce přepravní služby mimo závazky veřejné služby nebo jiné činnosti, je povinen vést oddělenou souhrnnou analytickou evidenci závazků veřejných služeb, která se člení na evidenci podle jednotlivých krajů. Finanční prostředky určené k úhradě prokazatelné ztráty nesmí být použity k jiným účelům.

§ 39b

Základní dopravní obslužnost

(1) Základní dopravní obslužnost územního obvodu kraje je zajištění přiměřené dopravy po všechny dny v týdnu z důvodů veřejného zájmu, především do škol, do úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a do zaměstnání, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji tohoto územního obvodu. Stát hradí náklady na základní dopravní obslužnost v rozsahu uzavřených smluv o závazcích veřejné služby; smlouvy o závazcích veřejné služby lze uzavřít jen do výše finančních prostředků stanovených na základní dopravní obslužnost ve státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

(2) Je-li základní dopravní obslužnost územního obvodu kraje zajištěna veřejnou drážní osobní dopravou, nelze rozpočtové prostředky použít na financování jiného druhu souběžné veřejné osobní dopravy. Prováděcí předpis stanoví, co se rozumí provozováním souběžné veřejné dopravy.

(3) Obecní úřad předkládá kraji návrhy na zabezpečení dostupnosti služeb ve veřejné drážní osobní dopravě a informuje kraj o místních přepravních podmínkách a o přepravních potřebách ve veřejném zájmu obyvatel obce.

§ 39c

Závazky veřejné služby na dráze tramvajové a na dráze trolejbusové

Je-li základní dopravní obslužnost území kraje zajišťována dopravou na dráze tramvajové nebo dráze trolejbusové, použijí se ustanovení o závazcích veřejné služby na dráze celostátní a na dráze regionální obdobně.

§ 39d

Ostatní dopravní obslužnost

(1) Ostatní dopravní obslužnost je zajištění dopravních potřeb územního obvodu obce nad rámec základní dopravní obslužnosti území kraje. Na zajištění ostatní dopravní obslužnosti uzavírá obec s dopravcem závazek veřejné služby a hradí ze svého rozpočtu prokazatelnou ztrátu vzniklou dopravci plněním závazku veřejné služby.

(2) Pro závazky veřejné služby a prokazatelnou ztrátu v ostatní dopravní obslužnosti platí přiměřeně § 39 a 39a.

Jízdní řád

§ 40

Jízdní řád na dráze celostátní a regionální

(1) Jízdní řád veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní a regionální zpracovává provozovatel dráhy podle přidělené kapacity dopravní cesty žadatelům stanovením konkrétních časových tras vlaků. Jízdní řád je provozovatelem dráhy zpracováván koordinovaně s jízdním řádem v silniční dopravě. Návrh jízdního řádu musí být vypracován nejpozději 4 měsíce po termínu stanoveném k předání žádostí o přidělení kapacity dopravní cesty (§ 34d odst. 2).

(2) Provozovatel dráhy projedná návrh jízdního řádu a návrh změny jízdního řádu s kraji a s dopravci na dráze ve lhůtě nejméně 180 dnů před stanovenou dobou platnosti jízdního řádu, jedná-li se o nový jízdní řád, a nejméně ve lhůtě 15 dnů před stanovenou dobou platnosti, jedná-li se o změnu jízdního řádu.

(3) Údaje z platného jízdního řádu zpracovaného po projednání návrhu jízdního řádu s kraji a s dopravci na dráze předá provozovatel dráhy v dohodnutém rozsahu bezúplatně do Celostátního informačního systému o jízdních řádech.^{7e)}

§ 41

Jízdní řád na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální a lanové

(1) Dopravce, který má podle platné licence provozovat veřejnou drážní osobní dopravu na dráze tramvajové nebo na dráze trolejbusové nebo na speciální dráze, a dopravce, který má podle úředního povolení provozovat veřejnou drážní osobní dopravu na dráze lanové, předloží před zahájením drážní dopravy jízdní řád ke schválení drážnímu správnímu úřadu. Příslušným ke schválení jízdního řádu je drážní správní úřad, který rozhoduje o udělení licence.

^{7e)} Vyhláška č. 388/2000 Sb., o jízdních řádech veřejné linkové osobní dopravy.

(2) Na schvalování jízdních řádů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

§ 42

Platnost jízdního řádu

(1) Jízdní řád dráhy celostátní a dráhy regionální a jejich změny nabývají platnosti dnem stanoveným dohodou evropských železničních správ.

(2) Jízdní řád a jeho změny dráhy tramvajové, dráhy trolejbusové, speciální dráhy a dráhy lanové nabývají platnosti nejdříve 24 hodin od jeho zveřejnění.

(3) Způsob zpracování, obsah a zveřejňování jízdního řádu a jeho změn stanoví prováděcí předpis.

ČÁST PÁTÁ

DRAŽNÍ VOZIDLA A URČENÁ TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ

HLAVA PRVNÍ DRAŽNÍ VOZIDLA

§ 43

(1) Na dráhách lze provozovat drážní vozidlo, které svojí konstrukcí a technickým stavem odpovídá požadavkům bezpečnosti drážní dopravy, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí a jehož technická způsobilost byla prokázána shodou se schváleným typem. Drážní vozidla hnací, drážní vozidla tažená s rychlostí nad 160 km/h na dráhách železničních, drážní vozidla na dráze tramvajové, trolejbusové a lanové musí mít technickou způsobilost kromě prokázané shody se schváleným typem ještě ověřenou drážním správním úřadem. Na základě tohoto ověření vydá drážní správní úřad průkaz způsobilosti vozidla. Způsob a podmínky schvalování technické způsobilosti stanoví prováděcí předpis.

(2) Shodu se schváleným typem prokazuje výrobce typovým osvědčením pro každé vozidlo.

(3) O schválení typu drážního vozidla rozhoduje drážní správní úřad na základě žádosti tuzemského nebo zahraničního výrobce nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem na schválení typu drážního vozidla.

(4) Drážní správní úřad schválí typ drážního vozidla, jsou-li splněny technické podmínky drážního vozidla stanovené prováděcím předpisem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů. Podkladem pro rozhodnutí drážního správního úřadu je výsledek zkoušky drážního vozidla. Zkoušku zajišťuje výrobce drážního vozidla nebo jiná osoba, která prokáže právní zájem na schválení typu drážního vozidla na svůj náklad, u právnické osoby, kterou je autorizovaná osoba

pověřená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví podle zvláštního právního předpisu^{7f)} po dohodě s Ministerstvem dopravy.

(5) Změnu na drážním vozidle, jejíž podstatou je zásah do konstrukce vozidla znamenající odchylku od schváleného typu, schvaluje drážní správní úřad podle podmínek stanovených prováděcím předpisem.

(6) Na dráhách lze provozovat drážní vozidla neschváleného typu pro účely zkušebního provozu a při zkouškách pro schválení typu nebo změny typu, a to jen na dobu potřebnou pro tento účel, za podmínky, že technický stav vozidla a způsob provádění zkoušek za jízdy neohrozí bezpečné provozování dráhy a drážní dopravy. Podmínky provádění zkušebního provozu a řízení drážního vozidla pro každý případ stanoví drážní správní úřad. Podmínky provozování drážního vozidla zahraničního dopravce stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

§ 44

(1) Drážní vozidla v provozu, která určí prováděcí předpis, podléhají pravidelným technickým kontrolám, kterými se ověřuje technický stav drážního vozidla. Způsob a podmínky provádění kontrol technického stavu drážního vozidla stanoví prováděcí předpis.

(2) Zjistí-li drážní správní úřad, že drážní vozidlo v provozu je v technickém stavu, který nezaručuje bezpečnost drážní dopravy nebo nemá vlastnosti schváleného typu nebo nemá platný průkaz způsobilosti nebo nejsou u něj prováděny pravidelné technické prohlídky podle prováděcího předpisu, rozhodne o nezpůsobilosti drážního vozidla k provozu.

HLAVA DRUHÁ

ZPŮSOBILOST K ŘÍZENÍ DRAŽNÍCH VOZIDEL

§ 45

(1) Řídit drážní vozidlo (dále jen „řízení“) mohou jen osoby s platným průkazem způsobilosti k řízení.

(2) Průkaz způsobilosti k řízení vydává drážní správní úřad žadateli, který prokázal odbornou způsobilost zkouškou. Zkoušce se může podrobit žadatel, který

- a) dosáhl předepsaného věku a vzdělání,
- b) je spolehlivý k řízení (§ 46),
- c) prokázal svou zdravotní způsobilost,
- d) podrobil se předepsané výuce a výcviku.

(3) Podmínky zdravotní způsobilosti, věku a vzdělání, rozsah potřebných odborných znalostí,

^{7f)} § 11 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

způsob provádění výuky a výcviku a způsob provádění zkoušek stanoví prováděcí předpis.

(4) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení v případě, že při řízení vykazují nedostatky, které mohou ohrozit bezpečnost drážní dopravy. Podle výsledku přezkoušení může drážní správní úřad rozhodnout o omezení řízení nebo o zákazu řízení. V případě rozhodnutí o zákazu řízení drážní správní úřad odejme osobě průkaz způsobilosti k řízení.

(5) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení, má-li důvodné pochybnosti o zdravotní nebo odborné způsobilosti těchto osob. V těchto případech drážní správní úřad zadrží průkaz způsobilosti k řízení do doby, kdy důvody pro zadržení průkazu pominou.

(6) Bez průkazu způsobilosti mohou řídit drážní vozidlo osoby při jízdním výcviku nebo při zkoušce z řízení drážního vozidla. Při provozování drážního vozidla neschváleného typu pro účely zkušebního provozu a při zkouškách pro schválení typu nebo změny typu může drážní vozidlo řídit osoba dodavatele bez průkazu způsobilosti pouze pod dohledem osoby dopravce, který zodpovídá za zachování všech zásad pro bezpečnost drážní dopravy.

(7) Drážní vozidlo náležející zahraničnímu dopravci oprávněnému provozovat v České republice drážní dopravu může řídit osoba, je-li držitelem oprávnění k řízení tohoto vozidla podle právních předpisů státu, v němž má sídlo zahraniční dopravce. Tato osoba musí být současně držitelem průkazu způsobilosti k řízení podle § 45.

(8) Maximální dobu řízení, dobu bezpečnostních přestávek a dobu odpočinku osob, které řídí drážní vozidlo, stanoví pro jednotlivé druhy drážních vozidel prováděcí předpis.

§ 46

Spolehlivým k řízení není ten,

- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s řízením, nebo pro jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k řízení a osobě žadatele je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při řízení,
- b) komu byl soudem uložen trest zákazu činnosti spočívající v řízení.

HLAVA TŘETÍ

URČENÁ TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ

§ 47

(1) Technická zařízení tlaková, plynová, elek-

trická, zdvihací, dopravní, pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů, kontejnery a výměnné nástavby, která jsou konstruována a vyráběna pro provozování dráhy nebo drážní dopravu a slouží-li k zabezpečení provozování dráhy nebo drážní dopravy, jsou určenými technickými zařízeními, která podléhají dozoru podle tohoto zákona.

(2) Podmínky pro konstrukci, výrobu a provoz určených technických zařízení a jejich konkretizaci stanoví prováděcí předpis.

(3) Před uvedením určeného technického zařízení do provozu musí být schválena jeho způsobilost k provozu. Způsobilost určeného technického zařízení k provozu schvaluje drážní správní úřad vydáním průkazu způsobilosti.

(4) Drážní správní úřad vydá průkaz způsobilosti určeného technického zařízení na základě technické prohlídky a zkoušky, kterou zajistí výrobce určeného technického zařízení na svůj náklad, u právnické osoby, kterou je autorizovaná osoba pověřená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví podle zvláštního právního předpisu⁷⁸⁾ po dohodě s Ministerstvem dopravy nebo na základě prohlášení výrobce o shodě výrobku s technickými předpisy.⁷⁹⁾

(5) Při provozování dráhy a při provozování drážní dopravy mohou být provozována jen určená technická zařízení s platným průkazem způsobilosti.

§ 48

(1) Určená technická zařízení v provozu podléhají pravidelným revizím, prohlídkám a zkouškám, kterými se ověřuje jejich technický stav a provozní způsobilost. Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu mohou provádět jen fyzické osoby, které mají platné osvědčení o odborné způsobilosti. Osvědčení o odborné způsobilosti vydává drážní správní úřad. Rozsah odborných znalostí a způsob ověřování těchto znalostí stanoví prováděcí předpis.

(2) Zjistí-li drážní správní úřad, že určené technické zařízení má závažné nedostatky, že nelze zaručit jeho bezpečné provozování, zadrží průkaz způsobilosti a rozhodne o nezpůsobilosti určeného technického zařízení v provozu.

(3) Zjistí-li drážní správní úřad, že oprávněná osoba, provádějící revize, prohlídky a zkoušky určeného technického zařízení vykazuje nedostatky ve své činnosti, které podstatným způsobem ovlivňují ověřování technické způsobilosti a bezpečnost provozu určeného technického zařízení, odejme osvědčení o její odborné způsobilosti.

⁷⁸⁾ § 13 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb.

HLAVA ČTVRTÁ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

§ 49

(1) Mimořádnou událostí v drážní dopravě je nehoda nebo ohrožení v drážní dopravě, která ohrožuje nebo narušuje bezpečnost, pravidelnost a plynulost provozování drážní dopravy, bezpečnost osob a bezpečnou funkci staveb a zařízení nebo ohrožuje životní prostředí.

(2) Nehodou v drážní dopravě je mimořádná událost, k níž došlo v souvislosti s pohybem drážního vozidla (provozováním drážní dopravy), s následkem smrti, újmy na zdraví nebo značné škody na majetku.⁸⁾ Jiné mimořádné události se považují za ohrožení.

(3) Provozovatel dráhy a dopravce jsou povinni

- a) neprodleně oznámit každou mimořádnou událost v drážní dopravě Drážní inspekci a současně každou nehodu v drážní dopravě Policii České republiky,
- b) provést dokumentaci stavu v době nehody,
- c) zabezpečit uvolnění dráhy pro obnovení provozování dráhy nebo drážní dopravy, pokud tomu nebrání jiné okolnosti,
- d) zjišťovat příčiny a okolnosti vzniku mimořádných událostí v drážní dopravě v případech stanovených prováděcím právním předpisem a činit opatření k jejich předcházení,
- e) odstraňovat zjištěné nedostatky při vzniku mimořádných událostí, jejich příčiny a škodlivé následky a ve stanovených termínech přijímat opatření určená Drážní inspekci k předcházení vzniku mimořádných událostí.

ČÁST ŠESTÁ

PROVOZNÍ A TECHNICKÁ PROPOJENOST EVROPSKÉHO ŽELEZNIČNÍHO SYSTÉMU

§ 49a

(1) Provozní a technická propojenost (dále jen „propojenost“) evropského železničního systému je jeho schopnost umožnit bezpečný a nepřerušovaný pohyb drážního vozidla na dráhách evropského železničního systému.

(2) K zajištění propojenosti drah zařazených na území České republiky do evropského železničního

systému musí tyto dráhy odpovídat stanoveným technickým specifikacím propojenosti a splňovat základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky.

(3) Technické specifikace propojenosti stanoví společný reprezentativní orgán pověřený Komisí.^{8a)} Technické specifikace propojenosti uveřejňuje Komise v Úředním věstníku Evropské unie.^{8a), 8b)}

(4) Strukturální a provozní subsystémy evropského železničního systému a základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Posuzování shody nebo vhodnosti užití jednotlivých součástí propojenosti subsystémů evropského železničního systému se řídí zvláštním právním předpisem.^{7f)}

§ 49b

(1) Vlastník dráhy a provozovatel dráhy, která je nebo se stane součástí evropského železničního systému, je povinen při stavbě nebo modernizaci dráhy, stavby na dráze, při jejím uvedení do užívání, provozování a údržbě zajistit dodržení základních požadavků na konstrukční a provozní podmínky a technických specifikací propojenosti.

(2) Drážní správní úřad vydá kolaudační rozhodnutí o ověření způsobilosti k užívání nově budované nebo modernizované dráhy železniční, která se stane součástí evropského železničního systému za podmínky, že vlastník dráhy nebo její provozovatel předloží ověření o splnění základních požadavků na konstrukční a provozní podmínky a splnění technických specifikací propojenosti (dále jen „ověření o shodě“). Ověření o shodě vydává právnická osoba, kterou je autorizovaná osoba pověřená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví po dohodě s Ministerstvem dopravy podle zvláštního právního předpisu.^{7f)}

(3) Výrobce drážních vozidel a výrobce určených technických zařízení jsou povinni zajistit, aby konstrukce a technický stav drážních vozidel a určených technických zařízení dráhy, která jsou nebo se stanou součástí evropského železničního systému, splňovaly základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti. Na schvalování technické způsobilosti drážního vozidla a určeného technického zařízení se vztahují ustanovení § 43, 44 a 47 tohoto zákona.

(4) Dopravce je povinen provozovat drážní do-

⁸⁾ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

^{8a)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/16/ES o interoperabilitě systému transevropské konvenční železniční dopravy.

^{8b)} Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 1996/48/ES o provozní propojenosti systému vysokorychlostní železniční dopravy.

pravu na dráze, která je nebo se stane součástí evropského železničního systému, pouze drážním vozidlem, které splňuje základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti.

(5) O podmínkách provozování drážního vozidla, pro které nejsou vypracovány technické specifikace propojenosti na dráhách, které jsou součástí evropského železničního systému, rozhodne na žádost dopravce drážní správní úřad.

§ 49c

(1) Technické specifikace propojenosti nemusí být dodrženy

- a) při výstavbě nové dráhy nebo při modernizaci dráhy, která byla zahájena před zveřejněním technických specifikací propojenosti v Úředním věstníku Evropských společenství,
- b) při obnově, rozšíření nebo modernizaci dráhy, pokud dodržení technické specifikace propojenosti by mohlo ohrozit ekonomickou realizaci projektu nebo kompatibilitu systému drah,
- c) po obnově dráhy v souvislosti s nehodou nebo přírodní katastrofou, kdy z důvodu zájmu na rychlém obnovení provozování drážní dopravy na dráze nelze z ekonomických nebo technických důvodů vyžadovat dodržení technických specifikací propojenosti,
- d) pro drážní vozidla jedoucí do a ze států, jejichž rozchod kolejí je odlišný od rozchodu drah evropského železničního systému,

pokud o tom rozhodne na návrh České republiky Komise.

(2) Jménem České republiky jedná Ministerstvo dopravy.

§ 49d

(1) Provozovatel dráhy vede registr jednotlivých součástí subsystémů nově budovaných nebo modernizovaných drah zařazených do evropského železničního systému. Dopravce na dráze, která je součástí evropského železničního systému, vede registr jím používaných drážních vozidel určených k pohybu na dráhách evropského železničního systému. Způsob vedení registrů a údaje v nich stanovené stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Provozovatel dráhy, která je nebo se stane součástí evropského železničního systému, a dopravce na dráze, která je součástí evropského železničního systému, jsou povinni každoročně k 31. prosinci podle údajů z jimi vedených registrů zpracovat informaci o aktuálním stavu drah zařazených do evropského železničního systému a o drážních vozidlech určených a používaných k pohybu na dráhách evropského železničního systému. Informaci jsou povinni každoročně do 31. ledna poskytnout Drážnímu úřadu a uveřejnit ji v Převpravním a tarifním věstníku.

(3) Informaci o aktuálním stavu drah zařazených do evropského železničního systému a o drážních vozidlech určených a používaných k pohybu na dráhách evropského železničního systému zasílá Drážní úřad každoročně úřadům členských států Evropských společenství a společnému reprezentativnímu orgánu pověřenému Komisí.^{8a)}^{8b)}

§ 49e

Drážní úřad při výkonu státního dozoru dozírá na zajištění propojenosti železniční dráhy určené k začlenění do evropského železničního systému při jejím uvedení do užívání a pravidelně jednou za tři měsíce prověřuje, zda při jejím provozování a údržbě splňují strukturální a provozní subsystémy a jejich jednotlivé součásti základní požadavky na konstrukční a provozní podmínky a technické specifikace propojenosti.

ČÁST SEDMÁ

POKUTY

§ 50

(1) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč

- a) vlastníku dráhy, který nezajistí provozuschopnost dráhy,
- b) vlastníku dráhy celostátní nebo regionální, který nezajistí a neumožní provozování dráhy oprávněným provozovatelem dráhy,
- c) provozovateli dráhy celostátní nebo regionální, který neoprávněně zastaví její provozování,
- d) vlastníku dráhy celostátní nebo regionální, který nenabídne dráhu, u níž není schopen zajistit její provozuschopnost, státu k odkoupení,
- e) vlastníku dráhy, který neumožní pověřené osobě výkon státního dozoru ve věcech drah.

(2) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 500 000 Kč provozovateli dráhy, který

- a) nevyrozumí ve lhůtě jednoho roku před podáním návrhu na zrušení úředního povolení k provozování dráhy drážní správní úřad a vlastníka dráhy,
- b) nesplní povinnosti podle § 40 tohoto zákona.

(3) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč provozovateli dráhy, který

- a) provozuje dráhu bez úředního povolení k provozování dráhy,
- b) neprovozuje dráhu podle úředního povolení k provozování dráhy nebo pravidel pro provozování dráhy.

(4) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč provozovateli dráhy, který

- a) umožní při provozování dráhy výkon činnosti osobě, která není zdravotně způsobilá,

- b) umožní při provozování dráhy výkon činnosti osobě, která není odborně způsobilá,
- c) používá při provozování dráhy určené technické zařízení bez platného průkazu způsobilosti nebo ve stavu, který neodpovídá schválené technické dokumentaci,
- d) neumožní dopravci, který má platnou licenci, provozovat drážní dopravu na dráze celostátní a na dráze regionální,
- e) neumožní pověřené osobě výkon státního dozoru ve věcech drah.

§ 51

(1) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč dopravci, který

- a) provozuje drážní dopravu bez platné licence,
- b) bez rozhodnutí příslušného úřadu omezí drážní dopravu,
- c) poruší povinnosti stanovené pro přepravu nebezpečných věcí.

(2) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč dopravci, který

- a) neprovozuje drážní dopravu podle pravidel provozování drážní dopravy, platné licence nebo smlouvy uzavřené s provozovatelem dráhy,
- b) nerespektuje pokyny provozovatele dráhy udílené při organizování drážní dopravy.

(3) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč dopravci, který

- a) umožní řízení drážního vozidla osobě bez platného průkazu způsobilosti k řízení,
- b) umožní, aby při provozování drážní dopravy vykonávaly činnost osoby, které nejsou zdravotně způsobilé,
- c) používá k provozování drážní dopravy drážní vozidlo bez platného průkazu způsobilosti nebo v technickém stavu, který neodpovídá schválené způsobilosti,
- d) používá k provozování drážní dopravy určené technické zařízení bez platného průkazu způsobilosti,
- e) neumožní pověřené osobě výkon státního dozoru ve věcech drah,
- f) umožní, aby při provozování drážní dopravy vykonávaly činnost osoby, které nejsou odborně způsobilé.

(4) Drážní správní úřad uloží pokutu až do výše 10 000 000 Kč osobě, která

- a) neodstranila zdroj ohrožení nebo rušení provozování dráhy nebo drážní dopravy,
- b) svojí činností poškodila drážní zařízení nebo drážní vedení,

- c) porušila přepravní podmínky pro přepravu nebezpečných věcí.

§ 51a

(1) Drážní inspekce uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč provozovateli dráhy nebo dopravci, který

- a) neohlásí Drážní inspekci vznik mimořádné události v drážní dopravě,
- b) neprovede zjištění příčin a okolností vzniku mimořádné události v souladu s prováděcím právním předpisem nebo nezajistí místo mimořádné události před příchodem zaměstnanců Drážní inspekce pověřených ke zjištění příčin a okolností vzniku mimořádné události,
- c) nesplní ve stanovené lhůtě opatření k předcházení vzniku mimořádných událostí určená Drážní inspekci.

(2) Při ukládání pokut postupuje Drážní inspekce přiměřeně podle ustanovení § 52.

§ 52

(1) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se drážní správní úřad o porušení uvedených povinností dozvěděl, nejpozději však do pěti let od doby, kdy k porušení došlo, jde-li o pokračující neoprávněné provozování dráhy nebo drážní dopravy, nejpozději do pěti let od doby, kdy neoprávněná činnost ještě trvala.

(2) Při stanovení výše pokuty se přihlíží k závažnosti, významu a době trvání protiprávního jednání a k rozsahu způsobené škody.

(3) Drážní správní úřad pokuty uložené podle § 50 a 51 rovněž vybere.

(4) Pokuty uložené a vybrané podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu. Uloží-li pokutu obec, je pokuta příjmem obce.

ČÁST OSMÁ

STÁTNÍ SPRÁVA A STÁTNÍ DOZOR

§ 53

(1) Zřizuje se správní úřad Drážní úřad jako orgán státní správy se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu dopravy.

(2) V čele Drážního úřadu je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr dopravy; ministr dopravy schvaluje rovněž statut Drážního úřadu.

§ 53a

(1) Zřizuje se Drážní inspekce jako správní úřad podřízený Ministerstvu dopravy. Drážní inspekce se člení na ústřední inspektorát a územní inspektoráty. Sídla a územní působnost územních inspektorátů stanoví generální inspektor.

(2) V čele Drážní inspekce je generální inspektor, kterého jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra dopravy.

(3) Drážní inspekce je organizační složkou státu se sídlem v Praze.

(4) Statut a organizační řád Drážní inspekce schvaluje ministr dopravy.

§ 53b

(1) Drážní inspekce provádí zjišťování příčin a okolností vzniku mimořádných událostí v drážní dopravě v souladu s prováděcím právním předpisem, přitom zjišťuje nedostatky ohrožující bezpečnost provozování dráhy nebo drážní dopravy, jejich příčiny a osoby odpovědné podle právních předpisů za jejich vznik nebo trvání. Vyžaduje odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků u jejich původců a ukládá opatření k jejich odstranění a nápravě. Drážní inspekce provádí kontrolu plnění uložených opatření.

(2) Na zjišťování příčin a okolností vzniku mimořádných událostí v drážní dopravě, ukládání opatření k jejich odstranění a nápravě a kontrolu plnění jejich opatření se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(3) Drážní inspekce podá podnět drážnímu správnímu úřadu na zahájení řízení o přechodném omezení drážní dopravy na nezbytně nutnou dobu, vyžaduje-li to zajištění bezpečného provozování dráhy a drážní dopravy při vzniku mimořádné události, a po zjištění jejich příčin a okolností rozhodne podle povahy věci o podání návrhu na zahájení řízení k odejmutí osvědčení dopravce (§ 34a).

§ 54

(1) Státní správu ve věcech drah vykonávají drážní správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a Drážní úřad.

(2) Působnost drážních správních úřadů vykonávají v rozsahu stanoveném tímto zákonem též obce v přenesené působnosti.

§ 55

Drážní úřad vykonává působnost podle tohoto zákona nebo podle zvláštního právního předpisu s výjimkou věcí, ve kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy nebo obce.

§ 56

Ministerstvo dopravy:

- a) rozhoduje o zařazení železniční dráhy do kategorie zrušení celostátní nebo regionální dráhy po dohodě s Ministerstvem obrany,
- b) rozhoduje o změně kategorie dráhy celostátní na jinou kategorii železniční dráhy a o změně kategorie jiné železniční dráhy než dráhy celostátní na dráhu celostátní po dohodě s Ministerstvem obrany,
- c) je odvolacím orgánem ve správním řízení ve věcech upravených tímto zákonem proti rozhodnutí Drážního úřadu, Drážní inspekce a obcí.

§ 57

(1) Hlavní město Praha⁹⁾ vykonává přenesenou působnost podle tohoto zákona ve věci dráhy tramvajové, trolejbusové, lanové a speciální dráhy s výjimkou:

- a) schvalování typu drážního vozidla,
- b) schvalování způsobilosti drážního vozidla,
- c) schvalování způsobilosti určených technických zařízení,
- d) rozhodování o osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k provádění revizí, prohlídek a zkoušek určených technických zařízení,
- e) rozhodování o zastavení nebo omezení provozu určených technických zařízení a o odnětí průkazů jejich způsobilosti.

(2) Ostatní obce¹⁰⁾ vykonávají přenesenou působnost podle tohoto zákona ve věci dráhy tramvajové, trolejbusové, lanové a speciální dráhy s výjimkou:

- a) schvalování typu drážního vozidla,
- b) schvalování způsobilosti drážního vozidla,
- c) schvalování způsobilosti určených technických zařízení,
- d) rozhodování o osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k provádění revizí, prohlídek a zkoušek určených technických zařízení,
- e) rozhodování o zastavení nebo omezení provozu určených technických zařízení a o odnětí průkazů jejich způsobilosti,
- f) působnosti speciálního stavebního úřadu,
- g) vydávání průkazu způsobilosti k řízení lanových drah.

(3) Příslušnou k rozhodování podle tohoto zákona je obec, v jejímž územním obvodu se nachází dráha tramvajová, trolejbusová, lanová nebo speciální dráha. Jedná-li se o rozhodování o udělení licence, je příslušnou obec, v jejímž územním obvodu se bude nacházet výchozí zastávka drážní dopravy.

⁹⁾ § 13 a 26 zákona č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 58 odst. 5 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Státní dozor**§ 58**

(1) Státní dozor ve věcech drah vykonávají Drážní úřad, Drážní inspekce a obce. Výkon státního dozoru obcemi náleží do přenesené působnosti obcí. Působnost pro výkon státního dozoru je určena věcnou a územní působností drážního správního úřadu.

(2) Při výkonu státního dozoru pověřené osoby dozírají, zda jsou při provozování dráhy a drážní dopravy dodržovány a plněny povinnosti vlastníka dráhy, provozovatele dráhy a dopravce stanovené právními předpisy v zájmu bezpečného provozování dráhy a drážní dopravy.

(3) Vrchní státní dozor ve věcech drah vykonává Ministerstvo dopravy.

(4) Při výkonu vrchního státního dozoru pověřené osoby vykonávají činnosti náležející státnímu dozoru a dále dozírají nad výkonem státního dozoru ve věcech drah vykonávaným Drážním úřadem a obcemi.

(5) Pověření k výkonu vrchního státního dozoru a k výkonu státního dozoru ve věcech drah vydává Ministerstvo dopravy.

§ 59

(1) Pověřená osoba je oprávněna v souvislosti s výkonem dozoru vstupovat do všech prostor souvisejících s vykonávanou činností, nahlížet do dokladů a evidencí týkajících se provozování drah a drážní dopravy. Provozovatel dráhy a dopravce jsou povinni pověřené osobě umožnit výkon uvedených oprávnění, bezplatně ji dopravit po dráze a umožnit bezplatné použití drážních sdělovacích zařízení.

(2) Při výkonu státního dozoru je pověřená osoba povinna se prokázat dokladem o pověření. Doklad o pověření obsahuje jméno a příjmení pověřené osoby, její rodné číslo a fotografii, věcný a územní rozsah oprávnění a dobu platnosti.

(3) Zjistí-li pověřená osoba při výkonu dozoru porušení povinností stanovených tímto zákonem, nebo že provozování dráhy je v rozporu s úředním povolením, nebo že provozování drážní dopravy je v rozporu s platnou licencí, vyzve provozovatele dráhy nebo dopravce k odstranění nedostatků ve stanovené lhůtě a vyzve k tomu drážní správní úřad.

(4) Provozovatelé drah a dopravci jsou povinni ve stanovené lhůtě odstranit nedostatky zjištěné při výkonu státního dozoru. Přijatá opatření k odstranění nedostatků sdělí provozovatel dráhy nebo dopravce příslušnému drážnímu správnímu úřadu písemně.

ČÁST DEVÁTÁ**SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ****§ 60**

(1) Vláda České republiky rozhodne ve lhůtě jednoho roku od účinnosti tohoto zákona, která část z dráhy celostátní, již provozují České dráhy na základě zvláštního zákona,⁵⁾ je dráha regionální. Dráhy regionální je Ministerstvo dopravy povinné zveřejnit v Obchodním věstníku. Na rozhodování se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(2) Při rozhodování podle odstavce 1 se nezařadí do kategorie regionální dráhy ta část dráhy celostátní, která je uvedena v seznamu tratí podle mezinárodní dohody, kterou je Česká republika vázána.¹¹⁾

(3) Provozování drah a drážní dopravy není živností podle živnostenského zákona.¹²⁾

§ 61

Práva a závazky rozpočtové organizace Drážní úřad zřízené Ministerstvem dopravy existující ke dni jejího zrušení, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Drážní úřad zřízený podle tohoto zákona.

§ 62

(1) Dopravci, kteří provozují drážní dopravu na základě koncese, jsou povinni do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona požádat o udělení licence (§ 24). Do doby rozhodnutí drážního správního úřadu se tito dopravci považují za dopravce, kterým byla udělena licence podle tohoto zákona.

(2) Provozovatelé dráhy, kteří provozují dráhu na základě koncese, jsou povinni požádat drážní správní úřad do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona o vydání úředního povolení k provozování dráhy (§ 11). Do doby rozhodnutí drážního správního úřadu se tito provozovatelé dráhy považují za provozovatele dráhy, kterým bylo vydáno úřední povolení podle tohoto zákona.

(3) Osoby, které řídí drážní vozidlo, jsou povinny zažádat drážní správní úřad o vydání průkazu způsobilosti k řízení (§ 45) do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona. Do doby rozhodnutí o způsobilosti k řízení se tyto osoby považují za osoby způsobilé k řízení podle tohoto zákona.

(4) Je-li jedna fyzická nebo právnická osoba zároveň provozovatelem celostátní nebo regionální dráhy a provozovatelem drážní dopravy na těchto dráhách, je pro tuto fyzickou nebo právnickou osobu zá-

¹¹⁾ Evropská dohoda o mezinárodních železničních magistrálách (Dohoda AGC), schválená usnesením vlády ČSSR č. 78 z 8. 2. 1990.

¹²⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

vazné vedení odděleného účetnictví a odděleného účtování v účetních okruzích za osobní drážní dopravu, za nákladní drážní dopravu a činností, na něž byly poskytnuty finanční prostředky z veřejných prostředků při provozování dráhy a provozování drážní dopravy. Oddělené účtování v účetních okruzích za osobní drážní dopravu, za nákladní drážní dopravu a činností, na něž byly poskytnuty finanční prostředky z veřejných prostředků, provádí i provozovatel drážní dopravy, který není současně provozovatelem dráhy. Finanční prostředky k provozování veřejné drážní osobní dopravy a prostředky k provozování dráhy poskytnuté z veřejných prostředků se vedou samostatně a nemohou se převádět do jiných činností.

§ 63

Právní vztahy založené vlečkovou smlouvou podle vyhlášky Ministerstva dopravy č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), vzniklé přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i práva z nich vzniklá, se řídí dosavadními předpisy.

§ 64

Rízení ve věcech upravených tímto zákonem

V řízení ve věcech upravených tímto zákonem se postupuje podle obecných předpisů o správním řízení, pokud jednotlivá ustanovení tohoto zákona nestanoví jinak.

§ 65

Přepravní řád upravující přepravní podmínky na dráze celostátní a na dráze regionální se může odchýlit od ustanovení obchodního zákoníku, pokud přejímá ustanovení mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů.

§ 65a

Působnosti stanovené kraji podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti kraje.^{12a)}

§ 66

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo dopravy vydá vyhlášku k provedení § 3 odst. 1, § 3a odst. 1, § 5 odst. 3, § 6 odst. 1 a 2, § 7 odst. 2, § 14a odst. 3, § 20 odst. 4, § 22 odst. 1 písm. g), § 22 odst. 5, § 27a odst. 4, § 34e odst. 7, § 34f odst. 3, § 35 odst. 3, § 37 odst. 7, § 39 odst. 8, § 39a odst. 3, § 39b odst. 2, § 42 odst. 3, § 43 odst. 1, § 43 odst. 4, § 43 odst. 5, § 44 odst. 1 a 2, § 45 odst. 3, § 45

odst. 8, § 47 odst. 2, § 48 odst. 1, § 49a odst. 4 a § 49d odst. 1.

(2) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vydá právní předpis o podmínkách zdravotní způsobilosti osob k provozování dráhy a drážní dopravy a o způsobu provádění posudkové činnosti.

(3) Ministerstvo dopravy po dohodě s Ministerstvem vnitra vydá právní předpis o provádění výuky, výcviku a zkoušek žadatelů o průkaz způsobilosti k řízení tramvají a troleibusů.

(4) Ministerstvo dopravy vydá právní předpis, kterým stanoví součásti dráhy.

(5) Ministerstvo dopravy stanoví vyhláškou druhy mimořádných událostí v drážní dopravě, postup při vzniku a opatření na místě mimořádné události, příslušnost k zjišťování jejich příčin a okolností a opatření k předcházení vzniku mimořádných událostí.

§ 67

Zrušovací ustanovení

Tímto zákonem se zrušují:

1. zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 104/1974 Sb.,
2. vyhláška Ministerstva dopravy č. 52/1964 Sb., kterou se provádí zákon o dráhách, ve znění vyhlášek č. 132/1969 Sb. a č. 122/1974 Sb.,
3. vyhláška Ministerstva dopravy č. 68/1964 Sb., o přenesení působnosti státní správy ve věcech drah, ve znění vyhlášky č. 11/1979 Sb., o působnosti správ celostátních drah na úseku státního odborného technického dozoru na dráhách, a vyhlášky č. 177/1988 Sb.,
4. vyhláška Ministerstva dopravy č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), ve znění vyhlášek č. 111/1966 Sb., č. 2/1980 Sb., č. 42/1984 Sb. a č. 74/1985 Sb.,
5. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 11/1979 Sb., o působnosti správ celostátních drah na úseku státního odborného technického dozoru na dráhách,
6. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 123/1979 Sb., o městské hromadné dopravě,
7. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 18/1981 Sb., o schvalování drážních vozidel a zvláštních drážních mechanizačních zařízení,
8. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 61/1982 Sb., o určených technických zařízeních,
9. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 72/

^{12a)} Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

- /1984 Sb., o podmínkách způsobilosti kontejnerů ISO řady 1 k bezpečnému a plynulému provozu,
10. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 8/1987 Sb., o způsobilosti dovážených lanových drah a jiných technických zařízení,
11. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 7/1988 Sb., o křížení pozemních komunikací s dráhami v úrovni kolejí,
12. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 190/1988 Sb., kterou se stanoví pevné částky náhrad za způsobení malých poruch v provozu vlaku na celostátních dráhách a vlečkách, ve znění vyhlášky č. 316/1992 Sb.,
13. vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 38/1990 Sb., kterou se stanoví některé podmínky k zajištění bezpečného a plynulého provozu zdvihačích zařízení pro manipulaci s kontejnery ISO řady 1,
14. směrnice Federálního ministerstva dopravy, Generální prokuratury ČSSR a Federálního ministerstva vnitra č. j. 11 471/1973, o koordinaci a součinnosti orgánů dopravy, bezpečnosti a prokuratury při železničních nehodách (registrována v částce 12/1973 Sb.),
15. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 11 446/1974, o pravidelném opakovaném přezkouvání jeřábů a vazačů pracujících se silničními výložníkovými jeřáby nebo se železničními kolejovými výložníkovými jeřáby (registrován v částce 15/1974 Sb.),
16. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 19 239/1974, o lhůtách dozorcí činnosti státního odborného technického dozoru (registrován v částce 15/1974 Sb.),
17. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 12 142/1975-18, o zdvihačím zařízení horní plošiny poschodového železničního vozu pro dopravu osobních automobilů, ve znění výnosu č. j. 23 229/79-025 (registrovány v částce 33/1975 Sb. a částce 6/1980 Sb.),
18. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 12 241/75-025, o působnosti správ celostátních drah jako drážních správních orgánů, ve znění výnosu č. j. 25 112/77 (registrovány v částce 2/1973 Sb. a v částce 20/1975 Sb.),
19. výnos Federálního ministerstva dopravy a Českého báňského úřadu č. 3939/19/1976, o pravidlech technického provozu pro důlní dráhy povrchových hnědouhelných dolů (PTP-D) (registrován v částce 4/1979 Sb.),
20. výnos Federálního ministerstva dopravy č. 26 049/76, kterým se vydává Zkušební řád pro řidiče, průvodčí, dispečery, výpravčí a pracovníky přepravní kontroly městské hromadné přepravy, ve znění výnosu č. 7 129/1982-025 (registrovány v částce 8/1977 Sb. a v částce 9/1982 Sb.),
21. výnos Federálního ministerstva dopravy č. 19 022/1978, o odborné způsobilosti v elektrotechnice na dráhách (registrován v částce 32/1978 Sb.),
22. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 8 624/1982-25, kterým se stanoví pevné částky náhrad za poškození železničních vozů a zařízení, ve znění výnosu č. j. 18 682/1992-040 (registrovány v částce 16/1982 Sb. a v částce 81/1992 Sb.),
23. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 9 737/1984, o přepravách vojenských kontejnerových zásilek (registrován v částce 22/1984 Sb.),
24. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 5 095/85-ÚÚZZ, kterým se vydávají směrnice o zdravotní způsobilosti pracovníků na železnicích (registrován v částce 16/1985 Sb.),
25. výnos Federálního ministerstva dopravy č. j. 8 969/85, kterým se stanoví některé podmínky výkonu státního odborného technického dozoru na zajištění bezpečnosti kontejnerů ISO řady 1 v provozu (registrován v částce 24/1985 Sb.).

§ 68

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1995.

* * *

Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), nabyl účinnosti šedesátým dnem po jeho vyhlášení (1. listopadu 1999).

Zákon č. 23/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. dubna 2000, s výjimkou ustanovení § 39 a § 39a až 39d, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 71/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem vyhlášení (3. dubna 2000).

Zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem vyhlášení (1. března 2002), s výjimkou ustanovení části třetí, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Nález Ústavního soudu ze dne 6. března 2002 ve věci návrhu na zrušení druhé, třetí a čtvrté věty § 10 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, uvedený pod č. 144 ve Sbírce zákonů, nabyl účinnosti dnem 31. 12. 2002.

Zákon č. 175/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších

předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění zákona č. 478/2001 Sb., nabyt účinnosti dnem vyhlášení (9. května 2002).

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení někte-

řích zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 103/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost (1. května 2004).

Předseda vlády:

PhDr. Špidla v. r.

302

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 133/2000 Sb.,

o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel),
jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 2/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb.
a zákonem č. 53/2004 Sb.

ZÁKON

o evidenci obyvatel a rodných číslech

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

EVIDENCE OBYVATEL A RODNÝCH ČÍSEL

HLAVA I

EVIDENCE OBYVATEL

§ 1

(1) V evidenci obyvatel se vedou údaje o

- a) státních občanech České republiky¹⁾ (dále jen „občan“),
- b) cizincích s povolením k pobytu nebo s povolením k přechodnému pobytu anebo s povolením k trvalému pobytu na území České republiky a cizincích, kteří na území České republiky pobývají na základě uděleného dlouhodobého víza (dále jen „cizinci s povolením pobytu na území České republiky“), podle zvláštního právního předpisu,²⁾
- c) cizincích, kterým byl udělen azyl na území České republiky.³⁾

(2) Pro účely tohoto zákona se obyvatelem rozumí osoba uvedená v odstavci 1.

§ 2

Výkon státní správy

Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze městské části určené Statutem hlavního města Prahy a ve městech Brno, Ostrava a Plzeň magistráty těchto měst (dále jen „obecní úřad obce s rozšířenou působností“),
- d) obecní úřady, v hlavním městě Praze a ve městech Brno, Ostrava a Plzeň úřady městských částí nebo městských obvodů, pokud tak stanoví statuty těchto měst, a na území vojenských újezdů újezdní úřady,⁴⁾ (dále jen „ohlašovna“).

Informační systém evidence obyvatel

§ 3

(1) Evidence obyvatel je vedena v informačním systému evidence obyvatel (dále jen „informační systém“), jehož správcem⁵⁾ je ministerstvo. Tento informační systém je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{5a)}

(2) Pro účely tohoto zákona se ve vztahu k území České republiky rozumí

- a) místem narození obec nebo vojenský újezd, v hlavním městě Praze obvod Praha 1 až 10,^{5b)} na jehož území se obywatel narodil, popřípadě které byly

¹⁾ Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 37 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

⁵⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

^{5a)} § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb.

^{5b)} Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

jako takové zapsány do knihy narození,^{5c)}

- b) místem uzavření manželství obec nebo vojenský újezd, v hlavním městě Praze obvod Praha 1 až 10,^{5b)} na jehož území došlo k uzavření manželství obyvatele,
- c) místem úmrtí obec nebo vojenský újezd, v hlavním městě Praze obvod Praha 1 až 10,^{5b)} na jehož území došlo k úmrtí obyvatele.

(3) V informačním systému se vedou o občanech tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození a u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se občan narodil,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu (§ 10 odst. 1), včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) zákaz pobytu,^{5d)} místo zákazu pobytu a doba jeho trvání,
- k) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- l) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství,
- m) rodné číslo manžela; je-li manželem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
- n) rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození,
- o) o osvojeném dítěti údaje vedené v § 7 písm. c),
- p) záznam o poskytnutí údajů (§ 8 odst. 6),
- q) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, vede se datum úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- r) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den úmrtí.

(4) V informačním systému se o cizincích s povolením k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu²⁾ a o cizincích, kterým byl udělen azyl na území České republiky,³⁾ vedou tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a stát, kde se cizinec narodil,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- g) druh a adresa místa pobytu,
- h) číslo a platnost povolení k pobytu,
- i) počátek pobytu, případně datum zrušení údaje o pobytu,
- j) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- k) správní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- l) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství,
- m) jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a jeho rodné číslo; je-li manžel cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- n) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je obyvatelem, a jeho rodné číslo; v případě, že dítěti nebylo rodné číslo přiděleno, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- o) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou obyvatelem, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- p) o osvojeném dítěti, pokud je obyvatelem, údaje uvedené v § 7 písm. c),
- q) vyhoštění^{5e)} a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- r) záznam o poskytnutí údajů (§ 8 odst. 6),
- s) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, vede se stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
- t) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den úmrtí.

^{5c)} § 14 a 15 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

^{5d)} § 57a trestního zákona.

^{5e)} § 57 trestního zákona.

(5) Ministerstvo v informačním systému zpracovává^{5f)} údaje potřebné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem⁶⁾ v rozsahu údajů podle odstavců 3 a 4.

(6) V informačním systému se o všech v něm uvedených údajích zpracovávají a vedou rovněž jejich změny.

§ 3a

(1) Krajský úřad je zpracovatelem⁵⁾ údajů vedených v informačním systému pro ministerstvo, a to v rozsahu § 7 písm. a). Krajský úřad je uživatelem údajů z informačního systému o obyvatelích, kteří se přihlásili k trvalému pobytu nebo mají povolen pobyt ve správním obvodu příslušného krajského úřadu. Krajský úřad je uživatelem údajů o těchto obyvatelích v rozsahu údajů uvedených v ustanovení § 3 s výjimkou údajů podle § 3 odst. 3 písm. o) a § 3 odst. 4 písm. p); tyto údaje může krajský úřad využívat, jen jsou-li nezbytné pro výkon jeho působnosti.

(2) Působnost krajského úřadu podle odstavce 1 vykonávají v hlavním městě Praze úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy.

§ 4

Obecní úřad obce s rozšířenou působností je zpracovatelem⁵⁾ údajů vedených v informačním systému pro ministerstvo, a to v rozsahu § 7 písm. b). Obecní úřad obce s rozšířenou působností je uživatelem údajů z informačního systému o obyvatelích, kteří se přihlásili k trvalému pobytu nebo mají podle zvláštních právních předpisů^{2),3)} povolen pobyt ve správním obvodu příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je uživatelem údajů o těchto obyvatelích v rozsahu údajů uvedených v ustanovení § 3 s výjimkou údajů podle § 3 odst. 3 písm. o) a § 3 odst. 4 písm. p); tyto údaje může obecní úřad obce s rozšířenou působností využívat, jen jsou-li nezbytné pro výkon jeho působnosti.

§ 5

Ohlašovna je zpracovatelem⁵⁾ údajů vedených v informačním systému pro ministerstvo, a to v rozsahu údajů, které předává podle § 6 a 7. Obec a obecní úřad jsou uživateli údajů z informačního systému o obyvatelích, kteří se přihlásili k trvalému pobytu nebo mají podle zvláštních právních předpisů^{2),3)} povolen pobyt ve správním obvodu příslušného obecního úřadu, a to v rozsahu údajů uvedených v ustanovení § 3, s výjimkou údajů v § 3 odst. 3 písm. o) a § 3 odst. 4 písm. p); tyto údaje může obec a obecní úřad využívat, jen jsou-li nezbytné pro výkon její působnosti.

Zdroje informačního systému

§ 6

Obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu působí, předává údaje bez zbytečného odkladu

- a) ohlašovna, a to údaje o změně, zrušení nebo ukončení trvalého pobytu občana,
- b) obecní úřad místa trvalého pobytu obyvatele, a to údaje o místech zákazu pobytu obyvatele a době jeho trvání vyplývající z rozhodnutí soudu,
- c) obecní úřad, a to údaje o změnách názvů ulic a popisných čísel, popřípadě orientačních čísel, domů nebo evidenčních čísel staveb určených k individuální rekreaci.

§ 6a

Obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se obyvatelé přihlásili k trvalému pobytu, nebo mají podle zvláštních právních předpisů^{2),3)} povolen pobyt, předává

- a) obecní úřad pověřený vedením matrik, v hlavním městě Praze úřad městské části určený Statutem hlavního města Prahy, v územně členěných statistických městech úřad městského obvodu nebo úřad městské části určený statutem a pro území vojenských újezdů újezdní úřad (dále jen „matriční úřad“) bez zbytečného odkladu údaje z matričních knih, které vede (dále jen „matrika“),⁷⁾ v rozsahu
 1. jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
 2. rodné číslo,
 3. datum a místo narození,
 4. datum a místo uzavření manželství, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a jeho rodné číslo, popřípadě, nebylo-li mu přiděleno, datum narození, datum a místo rozvodu, datum prohlášení manželství za neplatné,
 5. změna jména, popřípadě jmen, příjmení,
 6. změna pohlaví,
 7. rodné číslo otce a matky, pokud jim nebylo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
 8. státní občanství otce a matky dítěte narozeného na území České republiky obyvatelům podle § 1 odst. 1 písm. b) nebo c),
 9. datum a místo úmrtí;
- b) soud prvního stupně, a to pravomocná rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, o prohlášení za mrtvého bez odůvodnění těchto rozhodnutí.

^{5f)} § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

⁶⁾ Například zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 1 až 3 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 7

Na ministerstvo předává bez zbytečného odkladu údaje

- a) krajský úřad, v hlavním městě Praze úřad městské části určený Statutem hlavního města Prahy, údaje o nabytí nebo pozbytí státního občanství obyvatel, v jehož správním obvodu mají nebo měli poslední pobyt;
- b) obecní úřad obce s rozšířenou působností v rozsahu údajů předaných mu podle § 6 a 6a;
- c) matriční úřad v případě osvojení dítěte nebo zrušení osvojení dítěte údaje z matriky v rozsahu
 1. stupeň osvojení,
 2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
 3. původní a nové rodné číslo dítěte,
 4. datum a místo narození,
 5. rodná čísla osvojitelů,
 6. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte;
- d) obecní úřad údaje o změnách názvu obce, magistrát územně členěného statutárního města údaje o změnách názvu městských obvodů nebo městských částí;
- e) útvar Policie České republiky (dále jen „policie“), a to na základě jím vydaného povolení k pobytu cizinci a průkazu povolení k pobytu azylanta na území České republiky,²⁾³⁾ v rozsahu
 1. jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
 2. datum narození,
 3. pohlaví a jeho změna,
 4. místo narození a stát, na jehož území se cizinec nebo azylant narodil,
 5. rodné číslo,
 6. státní občanství,
 7. druh a adresa místa pobytu,
 8. číslo a platnost povolení k pobytu,
 9. počátek pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o pobytu,
 10. správní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
 11. rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména a příjmení manžela a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,
 12. jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je obyvatelem podle § 1 odst. 1 písm. b) nebo c), a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,
 13. jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky,

popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou obyvateli podle § 1 odst. 1 písm. b) nebo c), a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, vede se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

14. vyhoštění^{5c)} a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
15. datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, pouze stát, na jehož území k úmrtí došlo,
16. den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den úmrtí.

§ 8

Poskytnutí osobních údajů z informačního systému

(1) Ministerstvo, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností poskytují údaje z informačního systému v rozsahu nezbytně nutném a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem. Údaje z informačního systému mohou poskytovat i způsobem umožňujícím dálkový přístup, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Subjekty, které získávají osobní údaje z informačního systému podle zvláštního právního předpisu,

- a) nejsou oprávněny k jejich shromažďování, předávání a využívání mimo působnost stanovenou v tomto předpisu,
- b) jsou povinny zajistit ochranu dat před náhodným nebo neoprávněným přístupem nebo zpracováváním.

(3) Obyvateli staršímu 15 let na základě písemné žádosti poskytuje ministerstvo, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo ohlašovna územního obvodu místa trvalého pobytu písemně údaje vedené v informačním systému k jeho osobě s výjimkou údajů uvedených v § 3 odst. 3 písm. o) a § 3 odst. 4 písm. p), který se poskytuje pouze obyvateli staršímu 18 let. V žádosti obyvatel uvede

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) číslo občanského průkazu, cestovního dokladu, průkazu o povolení k pobytu pro cizince nebo průkazu povolení k pobytu azylanta,
- d) adresu místa trvalého pobytu občana nebo místa pobytu obyvatele uvedeného v § 1 odst. 1 písm. b) a c).

Žádost opatří úředně ověřeným podpisem.⁹⁾ Povinnost úředního ověření podpisu neplatí, pokud obywatel předloží doklad uvedený v písmenu c) a podepíše žádost před orgánem příslušným k poskytování údajů.

(4) Za obyvatele mladšího 15 let a za občana zba-

⁹⁾ Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění zákona č. 15/1997 Sb.

veného způsobilosti k právním úkonům nebo občana, jehož způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena tak, že není způsobilý k jednání podle odstavce 3, žádá o poskytnutí údajů podle odstavce 3 jejich zákonný zástupce.

(5) Osobní údaje z informačního systému poskytuje ministerstvo na dožádání osoby ze zahraničí nebo zastupitelského úřadu cizího státu, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(6) O poskytnutí údajů podle odstavců 1, 3, 4 a 5 se provede v informačním systému záznam o datu a hodině výdeje a komu byly údaje poskytnuty podle odstavce 1.

§ 8a

Kontrola údajů v informačním systému a součinnost ministerstev, jiných správních úřadů a soudů

(1) Ministerstvo odpovídá za přesnost údajů v informačním systému tak, aby údaje odpovídaly aktuálnímu stavu. Ostatní ministerstva, jiné správní úřady, soudy, právnické osoby a obyvatelé jsou povinni poskytnout ministerstvu k plnění tohoto úkolu potřebnou součinnost předáváním aktualizovaných údajů vedených v informačním systému a poskytováním údajů vyžádaných ministerstvem.

(2) Ministerstvo, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy, v případě důvodných pochybností o správnosti a úplnosti údajů v informačním systému požádají příslušný zdroj informačního systému uvedený v § 6, 6a a 7, aby s uvedením důvodů těchto pochybností vyzval obyvatele k ověření údajů v informačním systému a k případnému předložení dokladů ke zjištění aktuální správnosti a úplnosti údajů. Zjistí-li nesoulad v údajích v informačním systému, zajistí jejich blokování proti případnému dalšímu zpracování a prostřednictvím ministerstva prověří jejich správnost; ministerstvo poté rozhodne o odstranění nesprávných údajů nebo údajů vedených mimo rámec podmínek stanovených zvláštním zákonem. Obyvatel je povinen na výzvu podle věty první předložit příslušnému správnímu úřadu požadované doklady nezbytné pro ověření správnosti a úplnosti zapsaných údajů. Ke splnění výzvy poskytuje správní úřad obyvatele potřebnou pomoc. Pokud tento postup nevede k ověření správnosti a úplnosti zapsaných údajů, je obywatel povinen dostavit se za tímto účelem na výzvu k správnímu úřadu.

(3) Pokud obywatel požádá, aby správní úřady uvedené v odstavci 2 věty první provedly opravu nebo doplnění osobních údajů zpracovávaných v informač-

ním systému k jeho osobě tak, aby byly přesné a odpovídaly aktuálnímu stavu, má rovněž právo požadovat, aby osobní údaje k jeho osobě, které neodpovídají aktuálnímu stavu nebo nejsou přesné, byly zablokovány nebo zlikvidovány.

§ 9

Uchovávání a archivování

(1) Po úmrtí obyvatele nebo prohlášení osoby za mrtvou se údaje vedené na prostředcích výpočetní techniky uchovávají po dobu 50 let.

(2) Při archivování dokumentace související s vedením informačního systému se postupuje podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

HLAVA II

TRVALÝ POBYT OBYVATEL

§ 10

(1) Místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v České republice, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾ označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci.

(2) Z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu uvedenému v odstavci 1 ani k vlastníkovi nemovitosti.

(3) Místem trvalého pobytu občana v době jeho narození je místo trvalého pobytu jeho matky.

(4) V případě, že nelze zjistit místo trvalého pobytu občana podle odstavce 3, rozumí se místem trvalého pobytu tohoto občana sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu se občan narodil, nebo sídlo zvláštní matriky^{12a)} v případě, že se narodil v cizině.

(5) Změnu místa trvalého pobytu občan ohlásí ohlašovně v místě nového trvalého pobytu. Je-li údaj o místě trvalého pobytu úředně zrušen (§ 12), je místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu byl občanovi trvalý pobyt úředně zrušen.

(6) Při ohlášení změny místa trvalého pobytu podle odstavce 5 je občan povinen

a) vyplnit a podepsat přihlašovací lístek k trvalému pobytu (dále jen „přihlašovací tiskopis“), který obsahuje údaje o

¹⁰⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Vyhláška č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení a přechíslování budov a o postupu a oznamování přidělení čísel a dokladech potřebných k přidělení čísel, ve znění vyhlášky č. 193/2001 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{12a)} § 3 odst. 4 zákona č. 301/2000 Sb.

1. jménu, popřípadě jménech, příjmení a rodném čísle, předchozí a nové adrese místa trvalého pobytu občana,
2. vlastníku objektu, kterým se rozumí jméno, příjmení a adresa místa trvalého pobytu u fyzické osoby nebo název a sídlo u právnické osoby;
- b) předložit občanský průkaz, u něhož není oddělena jeho vyznačená část¹³⁾ v důsledku změny místa trvalého pobytu; občan po ukončení pobytu v cizině předkládá cestovní pas, občan po nabytí státního občanství České republiky předkládá doklad o nabytí státního občanství;
- c) doložit vlastnictví bytu nebo domu, nebo doložit oprávněnost užívání bytu, anebo předložit úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu. Takové potvrzení se nevyžaduje v případě, že oprávněná osoba potvrdí souhlas na přihlašovacím tiskopisu k trvalému pobytu před zaměstnancem ohlašovny. Za oprávněnou osobu se považuje osoba starší 18 let, způsobilá k právním úkonům, která je oprávněna užívat objekt uvedený v odstavci 1 nebo jeho vymezenou část (např. byt nebo obytnou místnost), anebo je provozovatelem ubytovacího zařízení, kde se občan hlásí k trvalému pobytu.

Za přihlášení změny místa trvalého pobytu zaplatí občan poplatek podle zvláštního zákona.¹⁴⁾ Platby poplatků podle předchozí věty jsou příjmem obce.

(7) Při změně místa trvalého pobytu oddělí ohlašovna vyznačenou část¹³⁾ občanského průkazu. Současně občanovi vydá potvrzení o změně místa trvalého pobytu. Ohlašovna je povinna bezodkladně nahlásit číslo potvrzení o změně místa trvalého pobytu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který občanský průkaz vydal. Ohlašovna je povinna oznámit vlastníku objektu změnu v počtu přihlášených osob k trvalému pobytu u oprávněné osoby podle odstavce 6 písm. c) ve lhůtě 15 dnů od zaevidování změny; ohlašovna uvede jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození oprávněné osoby.

(8) Ohlašovna sdělí vlastníkovu objektu nebo jeho vymezené části na jeho žádost jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu, odpovídající adrese jím vlastněného objektu nebo jeho vymezené části.

(9) Zjistí-li se při hlášení místa trvalého pobytu nedostatky v předkládaných dokladech nebo rozpory uváděných údajů s údaji v informačním systému, vyzve ohlašovna občana k jejich odstranění. Ve výzvě stanoví lhůtu k jejich odstranění, nejméně však 15 dnů. Pokud občan nedostatky ve stanovené lhůtě neodstraní, rozhodne ohlašovna o tom, že změna trvalého pobytu nebude zaevidována.

(10) Za občana mladšího 15 let ohlásí změnu mís-

ta trvalého pobytu jeho zákonný zástupce, popřípadě pěstoun. Za občana zbaveného způsobilosti k právním úkonům nebo za občana, jehož způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena tak, že není způsobilý k jednání podle odstavců 5 a 6, ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce.

(11) Za občana může změnu místa trvalého pobytu ohlásit jím pověřený zmocněnec na základě ověřené plné moci.⁹⁾

(12) Občan v případě, že se rozhodl ukončit trvalý pobyt na území České republiky, sdělí tuto skutečnost ohlašovně podle místa trvalého pobytu.

§ 10a

Nemůže-li občan po ukončení pobytu v cizině nebo po nabytí státního občanství České republiky předložit doklady podle § 10 odst. 6 písm. c), je místem jeho trvalého pobytu sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu na území České republiky měl občan poslední místo trvalého pobytu nebo hlášené místo pobytu podle zvláštních právních předpisů.²⁾³⁾ Neměl-li občan pobyt na území České republiky nebo jej nelze zjistit, je místem jeho trvalého pobytu sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu se narodil, nebo sídlo zvláštní matriky^{12a)} v případě, že se narodil v cizině.

§ 11

Hlášení pobytu obyvatele podle § 1 odst. 1 písm. b) a c) je upraveno zvláštními právními předpisy.²⁾³⁾

§ 12

Zrušení údaje o místu trvalého pobytu

(1) Ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu,

- a) byl-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností,
- b) byl-li objekt, na jehož adrese je občan hlášen k trvalému pobytu, odstraněn nebo zanikl nebo je podle zvláštních právních předpisů nezpůsobilý k užívání za účelem bydlení, nebo
- c) zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.

(2) Ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle odstavce 1 písm. c) jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho vymezené části nebo na návrh oprávněné osoby uvedené v § 10 odst. 6 písm. c). Navrhovatel je v takovém případě povinen existenci

¹³⁾ § 12 odst. 3 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.

¹⁴⁾ Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c) ohlašovně prokázat.

(3) Zrušení údaje o místu trvalého pobytu se uvede v informačním systému.

HLAVA III RODNÁ ČÍSLA

§ 13

(1) V informačním systému je rodné číslo identifikátorem fyzické osoby, která splňuje podmínky pro jeho přidělení podle tohoto zákona (dále jen „fyzická osoba“).

(2) Rodné číslo určuje ministerstvo.

(3) Rodné číslo je desetimístné číslo, které je dělitelné jedenácti beze zbytku. První dvojčíslí vyjadřuje poslední dvě číslice roku narození, druhé dvojčíslí vyjadřuje měsíc narození, u žen zvýšené o 50, třetí dvojčíslí vyjadřuje den narození. Čtyřmístná koncovka je rozlišujícím znakem obyvatel narozených v tomtéž kalendářním dnu.

(4) Rodná čísla přidělená fyzickým osobám narozeným před 1. lednem 1954 mají stejnou strukturu jako rodná čísla uvedená v odstavci 3, jsou však devítimístná s třímístnou koncovkou a nesplňují podmínku dělitelnosti jedenácti.

(5) V případě, že jsou výdejovými místy rodných čísel (dále jen „výdejové místo“) pro daný kalendářní den v příslušném kalendářním roce vyčerpána veškerá určená rodná čísla, určí ministerstvo pro tento den novou, dodatečnou sestavu rodných čísel, pro niž platí, že rodné číslo je desetimístné číslo, které je dělitelné jedenácti beze zbytku. První dvojčíslí vyjadřuje poslední dvě číslice roku narození, druhé dvojčíslí vyjadřuje měsíc narození, u mužů zvýšené o 20, u žen zvýšené o 70, třetí dvojčíslí vyjadřuje den narození. Čtyřmístná koncovka je rozlišujícím znakem obyvatel narozených v tomtéž kalendářním dnu.

(6) Totéž rodné číslo nesmí být přiděleno více fyzickým osobám.

(7) Rodné číslo je oprávněna užívat nebo rozhodovat o jeho využívání v mezích stanovených zákonem (dále jen „nakládat s rodným číslem“) výlučně fyzická osoba, které bylo rodné číslo přiděleno (dále jen „nositel rodného čísla“), nebo její zákonný zástupce; jinak lze rodné číslo využívat jen v případech stanovených v § 13c tohoto zákona.

§ 13a

Výklad pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) určením rodných čísel vyhotovení souboru rodných čísel ministerstvem ve tvaru uvedeném

v § 13 odst. 3 a 5, se shodným třetím dvojčíslím, které odpovídá datu, v němž mají být rodná čísla individuálně přidělována výdejovými místy. Z tohoto souboru určených rodných čísel se zpracovávají sestavy určených rodných čísel (dále jen „sestava“) pro jednotlivé kalendářní dny, které zpracovávají výdejová místa,

b) předáváním sestav doručení sestavy určené pro konkrétní den nebo souboru sestav pro stanovené kalendářní období příslušnému výdejovému místu k jejich dalšímu zpracování,

c) přidělováním rodných čísel výběr rodného čísla ze sestavy a jeho individuální přiřazení fyzické osobě výdejovým místem,

d) ověřováním rodných čísel soubor činností vedoucí k vydání dokladu, že nositeli rodného čísla bylo přiděleno správné rodné číslo nebo chybně anebo duplicitní rodné číslo; v případě, že se ověří vydání chybného nebo duplicitního rodného čísla, provede se změna rodného čísla podle § 17,

e) osvědčováním rodných čísel soubor činností vedoucí k vydání dokladu o rodném čísle, kterým se potvrzuje, že nositeli rodného čísla bylo přiděleno rodné číslo,

f) prováděním změn rodných čísel přidělení nového rodného čísla v zákonem stanovených případech,

g) využíváním rodných čísel jejich shromažďování, vedení nebo zpracování jiným způsobem.

§ 13b

Registr rodných čísel

(1) Ministerstvo spravuje a pro účely tvorby, určování, předávání, přidělování, ověřování, osvědčování a provádění změn rodných čísel zpracovává registr rodných čísel (dále jen „registr“). Registr obsahuje veškerá určená rodná čísla podle tohoto zákona i podle dříve platných právních předpisů.

(2) Registr je informačním systémem veřejné správy, který je samostatnou funkční částí informačního systému, v němž jsou využívána veškerá rodná čísla a další pomocné související údaje. Registr vytváří technické podmínky pro určování, předávání, přidělování, ověřování, osvědčování, provádění změn rodných čísel a vedení jejich evidence.

(3) V registru ministerstvo vede

- rodné číslo,
- v případě změny rodného čísla původní rodné číslo, a to jako blokový údaj,^{14a)}
- důvod provedení změny rodného čísla,
- jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení nositele rodného čísla,
- datum přidělení rodného čísla; u rodných čísel přidělených před účinností zákona se tento údaj vede pouze, pokud jej lze zjistit z archivních materiálů,

^{14a)} § 4 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb.

- f) datum, místo a okres narození a u nositele rodného čísla, který se narodil v cizině, stát, na jehož území se narodil.

(4) Pro účely zpracování údajů v registru a pro jejich jednoznačné přiřazení k přesně specifikované fyzické osobě využívá registr z informačního systému tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení obyvatele,
- b) den, měsíc a rok narození,
- c) místo a okres narození, u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát, na jehož území se narodila,
- d) pohlaví,
- e) jméno, popřípadě jména, příjmení rodičů, popřípadě jejich změny, rodné příjmení,
- f) v případě nezrušitelného osvojení jméno, popřípadě jména, příjmení osvojitelů, popřípadě jejich změny, rodné příjmení,
- g) státní občanství.

(5) V registru jsou vedena

- a) určená rodná čísla,
- b) přidělená rodná čísla,
- c) aktuálně nepřidělená určená rodná čísla.

Rodná čísla podle písmen a), b) a c) jsou v registru vedena jako neukončený, nepřetržitě funkčně přístupný přehled dat s výlučnou informační hodnotou, vzájemně si vytvářející uživatelskou podporu pro správné přidělování rodných čísel, k provádění změn rodných čísel, k ověřování přidělených rodných čísel a odstraňování zjištěných nedostatků v chybně přidělených rodných číslech.

(6) V registru podle odstavce 5 písm. c) je veden aktuální přehled určených rodných čísel, která byla předána výdejovým místům, ale v rozhodný den nebyla přidělena fyzickým osobám, avšak mohou být kdykoliv využita podle podmínek stanovených v § 16 a 17.

(7) Ministerstvo předává z registru výdejovým místům sestavy pro individuální přidělení rodného čísla fyzickým osobám. Výdejová místa jsou povinna nejpozději do 10 dnů po ukončení kalendářního měsíce předat vyplněné sestavy zpracované za každý příslušný kalendářní den ministerstvu, a to formou, v jaké mu byly poskytnuty. Technický způsob předávání vyplněných sestav ministerstvu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 13c

(1) Rodná čísla lze využívat jen

- a) jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy, soudů, vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti, nebo notářů pro potřebu vedení Centrální evidence závětí,
- b) stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo
- c) se souhlasem nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce.

(2) Pro využívání rodných čísel se rodným číslem rozumí i jakákoliv kombinace čísel vyjadřující den, měsíc, rok narození a třímístnou nebo čtyřmístnou koncovku rodného čísla, z níž je možné dovodit identifikaci fyzické osoby.

§ 14

Výdejová místa

Ministerstvo předává rodná čísla výdejovým místům, kterými jsou

- a) matriční úřad, který přiděluje rodná čísla fyzickým osobám narozeným na území České republiky,
- b) zvláštní matrika, která přiděluje rodná čísla občanům narozeným v zahraničí, s výjimkou případů, kdy došlo k matriční události před 1. lednem 1950, a pokud tato událost byla zapsaná podle právních předpisů platných v době provedení zápisu do matriční knihy, kterou nyní vede matriční úřad na území České republiky,
- c) policie, která přiděluje rodná čísla cizincům s povolením k pobytu na území České republiky²⁾ a dále cizincům, kterým byl udělen azyl na území České republiky,³⁾
- d) ministerstvo, které přiděluje rodná čísla obyvatelům, kteří nejsou uvedeni v písmenech a) až c), a cizincům, kteří o přidělení rodného čísla požádají po splnění podmínek podle zvláštních právních předpisů,^{14b)} dále přiděluje rodná čísla pro potřeby policie, celní správy a zpravodajských služeb podle zvláštních právních předpisů.^{14c)}

§ 15

Doklad o přiděleném rodném čísle

Dokladem o přiděleném rodném čísle je

- a) rodný list, oddací list nebo úmrtní list, na němž je uvedeno rodné číslo nositele rodného čísla,
- b) samostatný doklad o přiděleném rodném čísle vydaný a potvrzený příslušným výdejovým místem nebo doklad o přiděleném rodném čísle vydaný Českou správou sociálního zabezpečení před 1. lednem 2003 (dále jen „doklad o rodném čísle“),

^{14b)} Například zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

^{14c)} Například zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

- c) občanský průkaz,
- d) cestovní doklad, pokud je v něm uvedeno rodné číslo,
- e) průkaz o povolení k pobytu pro cizince, nebo
- f) průkaz povolení k pobytu azylanta.

§ 16

Přidělení rodného čísla

Rodné číslo přidělí výdejové místo

- a) fyzické osobě při narození nebo nezrušitelném osvojení,
- b) občanu, který dosud rodné číslo neměl,
- c) cizinci s povolením k pobytu na území České republiky,²⁾
- d) cizinci, kterému byl udělen azyl na území České republiky,³⁾
- e) cizinci, který o přidělení rodného čísla požádal pro splnění podmínek podle zvláštních právních předpisů.^{14b)}

§ 17

Změna rodného čísla

(1) Změnou rodného čísla se rozumí přidělení nového rodného čísla.

(2) Změna rodného čísla se provede v případě, kdy

- a) totožné rodné číslo bylo přiděleno dvěma nebo více nositelům rodného čísla,
- b) bylo přiděleno chybné rodné číslo,
- c) došlo k nezrušitelnému osvojení, nebo
- d) došlo ke změně pohlaví.

(3) Změnu rodného čísla provádí výdejové místo, které přidělilo původní rodné číslo, a to na základě nového nebo opraveného rodného listu. Změny rodných čísel přidělených před účinností tohoto zákona zajišťuje obdobným způsobem ministerstvo.

§ 17a

(1) V případech přidělení rodného čísla podle § 16 písm. a), b), c) a d) a § 17 odst. 2 výdejové místo fyzické osobě rodné číslo přidělí z moci úřední.

(2) V případech přidělení rodného čísla podle § 16 písm. e) výdejové místo fyzické osobě rodné číslo přidělí na základě písemné, odůvodněné žádosti, která obsahuje její

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich případné změny,
- b) rodné příjmení,
- c) den, měsíc a rok narození,
- d) místo a okres narození; pokud se fyzická osoba narodila v cizině, místo narození a stát, na jehož území se narodila,
- e) pohlaví,
- f) státní občanství.

(3) Žádost o přidělení rodného čísla musí být sepsána v českém jazyce nebo opatřena úředně ověřeným překladem,⁹⁾ musí obsahovat úředně ověřený podpis žadatele,⁹⁾ pokud ji žadatel nepodepisuje před zaměstnancem výdejového místa.

(4) K žádosti o přidělení rodného čísla podle odstavce 2 žadatel připojí

- a) rodný list fyzické osoby, je-li státním občanem České republiky, nebo
- b) odpovídající doklad o datu a místě narození a státním občanství fyzické osoby, která není státním občanem České republiky, avšak je jinou fyzickou osobou splňující podmínky pro přidělení rodného čísla;^{14b)} je-li tento doklad vyhotoven v jiném než českém jazyce, přikládá se k němu jeho úředně ověřený překlad.⁹⁾

§ 17b

Ověřování rodného čísla

(1) V případě, že nositel rodného čísla nebo jeho zákonný zástupce zjistí jakékoliv nesrovnalosti v přiděleném rodném čísle nositele rodného čísla anebo získá pochybnosti o jeho jedinečnosti, písemně požádá ministerstvo o ověření rodného čísla v registru. Žádost o ověření rodného čísla musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, místo a okres narození nositele rodného čísla, o ověření jehož rodného čísla je žádáno; u nositele rodného čísla narozeného v cizině místo narození a stát, na jehož území se narodil,
- b) označení výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo, o jehož ověření je žádáno, přidělilo, pokud je výdejové místo žadateli známo,
- c) charakteristiku skutečností, pro něž je podávána žádost o ověření rodného čísla,
- d) adresu místa trvalého nebo jiného pobytu anebo bydliště v cizině nositele rodného čísla, o ověření jehož rodného čísla je žádáno; podává-li za nositele rodného čísla žádost jeho zákonný zástupce, uvede se též jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu anebo bydliště v cizině zákonného zástupce nositele rodného čísla,
- e) datum sepsání žádosti,
- f) podpis⁹⁾ nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce, který žádost o ověření rodného čísla podává (dále jen „žadatel o ověření“).

(2) Ministerstvo na základě údajů vedených v registru ověří správnost uvedeného výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo vydalo, a ve spolupráci se zjištěným skutečným výdejovým místem pak ověří, zda rodné číslo uvedené v žádosti je správné a je přiděleno nositeli rodného čísla, který je uveden v žádosti. Na základě zjištěných skutečností ministerstvo žadateli o ověření sdělí, že rodné číslo je správné, anebo že nositeli rodného čísla podle odstavce 1 písm. a) bylo přiděleno rodné číslo chybné anebo rodné číslo, které bylo současně přiděleno jinému nositeli rodného čísla. V případě zjištěné chyby v rodném čísle anebo jeho nejedinečnosti ministerstvo provede

změnu rodného čísla podle ustanovení § 17 odst. 2 písm. a) nebo b) a oznámí tuto skutečnost žadateli o ověření a zjištěnému nositeli duplicitního rodného čísla.

(3) Sdělení o ověření rodného čísla podle odstavce 2 musí být žadateli o ověření doručeno do vlastních rukou.

(4) Ministerstvo o ověření rodného čísla podle odstavce 2 provede v registru záznam s uvedením data jeho provedení.

§ 17c

Osvědčování rodného čísla

(1) V případě, že nositel rodného čísla nemůže prokázat, že mu bylo přiděleno rodné číslo žádným z dokladů uvedených v § 15, požádá ministerstvo o osvědčení rodného čísla.

(2) Žádost o osvědčení rodného čísla musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, místo a okres narození nositele rodného čísla, o osvědčení jehož rodného čísla je žádáno; u nositele rodného čísla narozeného v cizině místo narození a stát, na jehož území se narodil,
- b) označení výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo, o jehož osvědčení je žádáno, přidělilo, pokud je výdejové místo žadateli známo,
- c) charakteristiku skutečností, pro něž je podávána žádost o osvědčení rodného čísla,
- d) adresu místa trvalého nebo jiného pobytu anebo bydliště v cizině nositele rodného čísla, o osvědčení jehož rodného čísla je žádáno; podává-li za nositele rodného čísla žádost jeho zákonný zástupce, uvede se též jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu anebo bydliště v cizině zákonného zástupce nositele rodného čísla,
- e) datum sepsání žádosti,
- f) podpis⁹⁾ nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce, který žádost o osvědčení rodného čísla podává (dále jen „žadatel o osvědčení“).

(3) Ministerstvo na základě údajů vedených v registru prověří správnost postupu výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo vydalo, a ve spolupráci se zjištěným skutečným výdejovým místem pak ověří, zda nositeli rodného čísla uvedenému v odstavci 1

- a) bylo přiděleno rodné číslo uvedené v žádosti o osvědčení rodného čísla,
- b) bylo přiděleno jiné rodné číslo než uvedené v žádosti o osvědčení, nebo
- c) rodné číslo přiděleno nebylo.

V případech uvedených v písmenech a) a b) pak ministerstvo vydá doklad o rodném čísle, ve kterém kromě

nositele rodného čísla a jemu přiděleného správného čísla současně osvědčí, kým bylo rodné číslo přiděleno, a datum jeho přidělení.

(4) Doklad o rodném čísle podle odstavce 3 musí být žadateli o osvědčení doručen do vlastních rukou.

(5) Ministerstvo o vydání dokladu o rodném čísle podle odstavce 3 provede v registru záznam s uvedením data jeho vydání.

HLAVA IV

PŘESTUPKY A JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY PŘI VEDENÍ A UŽÍVÁNÍ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

Přestupky a jiné správní delikty

§ 17d

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) příslušnému správnímu úřadu (§ 8a odst. 1 a 2) ve lhůtě jím stanovené nepředloží požadované doklady pro ověření správnosti a úplnosti údajů vedených v informačním systému,
- b) správnímu úřadu uvedenému v § 8a odst. 2 předloží k ověření údajů vedených v informačním systému neoprávněně pozměněné nebo padělané doklady,
- c) správnímu úřadu uvedenému v § 8a odst. 1 a 2 ohlásí nepravdivé údaje k jejich zavedení do informačního systému, nebo
- d) neoprávněně nakládá s rodným číslem jiné fyzické osoby (§ 13 odst. 7).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 25 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) a d) pokutu do 100 000 Kč.

(3) Přestupky podle odstavce 1 projednávají v přenesené působnosti obecní úřady obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy příslušné podle místa pobytu obyvatele, který se jich dopustil.

(4) Výnos pokut uložených podle odstavce 1 je příjmem obce s rozšířenou působností, jejíž obecní úřad pokutu uložil, v hlavním městě Praze je příjmem městské části, jejíž úřad pokutu uložil.

(5) Pokud není v odstavci 3 stanoveno jinak, vztahuje se na přestupky a jejich projednávání zákon o přestupcích.^{14d)}

§ 17e

(1) Jiného správního deliktu se dopustí právnická osoba, která

- a) neoprávněně nakládá s rodným číslem (§ 13 odst. 7), nebo
- b) neoprávněně využívá rodná čísla (§ 13c odst. 1).

^{14d)} Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) pokutu do výše 10 000 000 Kč.

(3) Dopustí-li se fyzická osoba, která je podnikatelem, při výkonu své podnikatelské činnosti nebo v přímé souvislosti s ní jednání uvedeného v odstavci 1, posoudí se její jednání podle odstavce 1 a uloží pokuta podle odstavce 2.

(4) Správní delikty podle odstavce 1 projednává Úřad pro ochranu osobních údajů,^{14e)} (dále jen „Úřad“). Při stanovení výše pokuty přihlédne Úřad k závažnosti jiného správního deliktu, zejména ke způsobu a okolnostem jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k době trvání protiprávního jednání a ke skutečnosti, zda a jak se odpovědná osoba přičinila o odstranění nebo zmírnění škodlivých následků jiného správního deliktu.

(5) Řízení o uložení pokuty podle odstavce 1 lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se Úřad o protiprávním jednání nebo nesplnění povinnosti dozvěděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k protiprávnímu jednání nebo nesplnění povinnosti došlo. Řízení o uložení pokuty musí být pravomocně skončeno nejpozději do 1 roku ode dne zahájení řízení. Po uplynutí této lhůty nelze správní delikt dál projednávat. Na jiné správní delikty a jejich projednávání se jinak vztahuje zvláštní právní předpis.^{14f)}

(6) Pokuty podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, vybírá je Úřad a podle zvláštního právního předpisu^{14g)} je vymáhá územní finanční orgán.

§ 17f

Byl-li přestupek nebo jiný správní delikt spáchán opětovně do 1 roku od pravomocného rozhodnutí, kterým byl pachatel uznán vinným za týž přestupek nebo jiný správní delikt, horní hranice sazby pokuty se zvyšuje na dvojnásobek.

HLAVA V

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

§ 18

Vztah ke správnímu řádu

Na řízení, v němž se rozhoduje o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech obyvatel, se vztahuje správní řád. Vyhovuje-li se podle tohoto zá-

kona podání žadatele v plném rozsahu, nevydává se rozhodnutí o správním řízení. V řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle § 12 odst. 1 se vždy vydává rozhodnutí ve správním řízení.

§ 19

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci ministerstva, krajů nebo obcí, přednosta a zaměstnanci v újezdských úřadech⁴⁾ a zaměstnanci a příslušníci policie jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního nebo služebního poměru.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zproštěny osoby uvedené v odstavci 1 pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, anebo ve veřejném zájmu vedoucím zaměstnancem, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu; tím není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních právních předpisů¹⁵⁾ nebo podle § 22.

§ 20

Při ohlášení změny místa trvalého pobytu občanem, který předloží platný občanský průkaz vydaný do 30. dubna 1993, ohlašovna oddělí pravý dolní roh předních desek a u občanského průkazu vydaného po 30. dubnu 1993, který neobsahuje strojově čitelné údaje, ohlašovna oddělí pravý dolní roh. Pro další postup platí ustanovení § 10 přiměřeně.

§ 21

(1) Trvalý pobyt občana vedený dosud v evidenci pobytu občanů se ke dni účinnosti tohoto zákona považuje za místo trvalého pobytu podle tohoto zákona.

(2) U občana, který nemá ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona veden trvalý pobyt v evidenci pobytu občanů, se postupuje podle § 10 odst. 3 obdobně.

§ 22

Poskytování údajů z informačního systému pro účely sociálního zabezpečení a zaměstnanosti

(1) Ministerstvo a okresní úřady poskytují z informačního systému do 31. prosince 2001 na dožádání

a) orgánům sociálního zabezpečení¹⁶⁾ údaje potřebné pro

1. výběr a vymáhání pojistného na sociální zabez-

^{14e)} § 29 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{14f)} Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

^{14g)} Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Například § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 307/1993 Sb.

pečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

2. provádění důchodového pojištění (zabezpečení) a nemocenského pojištění (péče);

b) orgánům rozhodujícím o dávkách státní sociální podpory a orgánům provádějícím kontrolní činnost¹⁷⁾ údaje potřebné pro provádění státní sociální podpory;

c) orgánům sociální péče a obcím¹⁸⁾ údaje potřebné pro poskytování dávek nebo služeb sociální péče;

d) úřadům práce¹⁹⁾ údaje potřebné pro plnění úkolů při zabezpečování státní politiky zaměstnanosti.

(2) Údaje z informačního systému podle odstavce 1 se poskytují elektronickou formou.

(3) Povinnosti podle § 8 odst. 2 platí i pro orgány a obce uvedené v odstavci 1.

§ 22a

Působnosti stanovené krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, městským částem hlavního města Prahy, městským částem nebo městským obvodům měst Brna, Ostravy a Plzně a obecním úřadům podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 23

Pracovněprávní vztahy

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona vykonávají činnosti v oblasti hlášení a evidence pobytu občanů, přecházejí ke dni účinnosti tohoto zákona z policie na okresní úřady, v jejichž územním obvodu mají tito zaměstnanci pracoviště.

§ 24

(1) Příslušné útvary policie, které vedly evidence občanů do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny předat tyto evidence příslušným okresním úřadům nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Obecní úřady předají ohlašovněm spisovou dokumentaci související s přihlašováním pobytu občanů nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Orgány, které do dne nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávaly státní správu v oblasti rodných čí-

sel, převedou příslušnou spisovou dokumentaci ministerstvu nejpozději do 30. června 2003.

§ 25

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) vzory tiskopisů „Přihlašovací lístek k trvalému pobytu“, „Doklad o rodném čísle“, „Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému“ a „Potvrzení o změně místa trvalého pobytu“,

b) technický způsob předávání rodných čísel na výdejová místa, přidělování rodných čísel výdejovými místem,

c) způsob a podmínky provádění kontroly údajů v informačním systému.

ČÁST ČTVRTÁ

ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 28

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.
2. Zákon č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací.
3. Zákon č. 128/1989 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2000. Ustanovení § 1 písm. b) a c), § 3 odst. 3, § 6 písm. c), § 13 až 17, § 25 písm. b) nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2003.

* * *

Zákon č. 2/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 325/

¹⁷⁾ § 63 odst. 3, § 65 a 66 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ § 1 zákona č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 582/1991 Sb.

¹⁹⁾ § 2 odst. 2 zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 167/1999 Sb.

/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), a některé další zákony, nabyl účinnosti prvním dnem následujícího měsíce po dni vyhlášení (1. února 2002).

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení někte-

řích zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 53/2004 Sb., kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel, nabyl účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení (1. dubna 2004).

Předseda vlády:

PhDr. Špidla v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibílková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Opava:** FERRAM, a. s., prodejna KNIHA Mezi trhy 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Holárova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Gřeš, Markova 34; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHOO – i – centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoan, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoan.cz, e-mail: kartoan@kartoan.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.